

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Jenny Hertz
0171-626298
jenny.hertz@enkoping.se

Tekniska nämnden

Ändring av tekniska nämndens budget för 2023

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

1. Tekniska nämnden antar ändringsbudgeten för 2023 enligt bilaga.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade om en ändringsbudget för innevarande år i juni 2023 (KS2023/114). Utifrån den budgettram om 147,1 miljoner kronor och investeringsbudget som tilldelat teknisk nämnd har samhällsbyggnadsförvaltningen tagit fram ett uppdaterat förslag till budget 2023.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Förvaltningen har utgått från kommunfullmäktiges långsiktiga plan samt beslutad budgettram och uppdaterat ett förslag till budget för 2023 utifrån nämndens uppdrag och mål.

Förvaltningens bedömning är att det är en utmaning att klara besparingen, vilket framfördes i yttrandet av ändringsbudgeten (TF2023/439). Förvaltningen har sett över kostnaderna för driften, det vill säga ramfördelningsmodellen och ser att detta bör vara möjligt att hantera 2023.

Budgeten för investeringar inom Allmän plats minskas med 25 procent, vilket är utmanande för verksamheten. Förslaget innebär en minskning med 16 miljoner kronor år 2023. Utöver detta har en justering skett av budgeten kopplat till bidrag till förvaltningens verksamhet. Den totala justeringen av budgeten innebär en minskning med 22 miljoner kronor. Dock ger inkommande bidrag verksamheten ett utrymme att nå en bruttoutgift motsvarande bidraget, vilket medför att Allmän plats har möjlighet till en total bruttoutgift på 56,4 miljoner kronor år 2023. Verksamheten har sett över prioriteringar för att klara den nya budgeten, med det är under förutsättning att inget oförutsett underhåll sker. En risk finns dock att reinvesteringar för gata blir mer kostsamt än budgeterat, men verksamheten arbetar för att parera oförutsedda kostnader. Befintlig asfalt har vid

underhållsarbete visat sig vara i sämre skick än befarat, vilket medför ökade kostnader vid underhållsarbete av gator.

I och med att budgeten för allmän plats sänks markant så finns en risk att underhållsskuld byggs upp över tid.

Bilaga 1: Ändringsbudget för teknisk nämnd 2023

Bilaga 2: Beslut i kommunfullmäktige 2023-06-19 §115.

Gunilla Fröman
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Jenny Hertz
Ekonom/Controller
Enköpings kommun

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Ändringsbudget 2023

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Årets reviderade budget	3
Driftsbudget	3
Investeringsbudget	5

Inledning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett uppdaterat förslag till budget 2023, utifrån den budgetram om 147,1 miljoner kronor och investeringsbudget som kommunfullmäktige tilldelat teknisk nämnd vid beslut av ändringsbudget 2023 i juni 2023 (KS2023/114).

Förvaltningens bedömning är att det är en utmaning att klara besparingen, vilket framfördes i remiss till ändringsbudget (2023/439). Förvaltningen sett över kostnaderna för driften, det vill säga ramfördelningsmodellen och ser att detta bör vara möjligt att hantera 2023. Däremot är ändringen av investeringsbudget för Allmän plats mer utmanande, men förvaltningen har sett över prioriteringar för att klara den nya budgeten, under förutsättning att inget oförutsett underhåll sker. En risk finns dock att reinvesteringar för gata blir mer kostsamt än budgeterat, men justering av budget har skett för att klara underhåll av gator. Befintlig asfalt har vid underhållsarbete visat sig vara i sämre skick än befarat, vilket medför ökade kostnader vid underhållsarbete av gator. I och med att budgeten för allmän plats sänks drastiskt så finns en risk att underhållsskuld byggs upp.

Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer under hösten 2023 att medverka i de kommundemensamma effektiviseringsutredningar som påverkar Samhällsbyggnadsförvaltningen, vilket är avtalstrohet och upphandling, taxor och avgifter samt att samordna fastighetsskötsel och yttre skötsel.

Det ekonomiska läget med hög inflation och hög styrränta är utmanande och besparingar är att förvänta under 2024 och 2025.

Årets reviderade budget

Driftsbudget

Tekniska nämndens driftram år 2023 var 148,1 miljoner kronor och efter beslutad ändringsbudget har driframen justerats till 147,1 miljoner kronor. Tabellen visar hur denna ram fördelas utifrån verksamheterna. Nämndens driftram fördelas i detaljbudgeten utifrån verksamheternas grunduppdrag och de prioriteringar som redovisas i årsplanen.

Justeringar har skett för:

- Centralisering av funktionerna ekonomi och kommunikation
- Momsåtersökning av vissa externa hyreskostnader
- Lägre kostnader för kapitaltjänst på grund lägre investeringsbudget för allmän plats, det vill säga gator och parker
- Minskad skötsel av allmän plats
- Ramflytt av medel för deponi från Kommunstyrelsen till Teknisk nämnd

Verksamhet	Beslutad budget i årsplan 2023	Genomförda ändringar 2023	Ny budget 2023
Gata	-32,0	+0,3	-31,7
Trafik	-18,2		-18,2
Park	-35,3	+0,8	-34,5
Samhällsbetalda resor	-9,4	+0,1	-9,3
Vinterväghållning	-10,7		-10,7
TOTALT Allmän plats	-105,8	+1,2	-104,6
Teknisk nämnd	-1,1		-1,1
Stab	-5,3	+0,2	-5,1
Strategisk planering	-14,0	+0,1	-13,9
Markförsörjning	-2,0	-1,3	-3,3
Måltidsservice	0,0		0,0
Städservice	0,0		0,0
Fastighet	0,0	+0,8	+0,8
Strategisk lokalförsörjning	-2,6		-2,6
TOTALT löpande drift Teknisk nämnd	-136,5	-0,2	-136,3
Lokalbank	-4,5		-4,5
Specialfastigheter	-5,0		-5,0
Lokalkostnader, ej hyresgrundande	-8,0		-8,0
TOTALT övriga lokalkostnader	-17,5		-17,5
TOTALT Teknisk nämnd – skattefinansierad verksamhet	-148,1	+1,0	-147,1
Teknisk nämnd – taxefinansierad verksamhet			
Vatten och avlopp	0,0		0,0
TOTALT Teknisk nämnd	-148,1	+1,0	-147,1

Investeringsbudget

Tekniska nämndens investeringsbudget 2023 uppgick till 809,4 miljoner kronor, varav 488,1

miljoner kronor avser skattefinansierade verksamheter och 321,3 miljoner kronor avser vatten och avlopp, vilka finansieras via taxor och anslutningsavgifter.

Teknisk nämndens nya budget baseras på kommunfullmäktiges beslut om ramtilldelning, samt att ombudgetering mellan år hanteras.

Vid beslut om ändringsbudgeten så justerades budgeten för Allmän plats. Inom investeringsområdet Allmän plats, det vill säga parker och gator, genomförs både nyinvesteringar och reinvesteringar (planerat underhåll). Budgeten för investeringar inom Allmän plats minskas med 25 procent. Förslaget innebär en minskning med 16 miljoner kronor år 2023. Utöver detta har en justering skett av budgeten för att justera budgeten kopplat till bidrag så total justering av budgeten är en minskning med 22,0 miljoner kronor.

Investeringar (Tkr)	Beslutad budget i årsplan 2023	Genomförda ändringar 2023	Ny budget 2023
Skattefinansierad verksamhet			
Fastigheter KS	0,0	-6,4	-6,4
Fastigheter TN	-0,2	0,0	-0,2
Fastigheter UAN	-305,9	+0,9	-305,0
Fastigheter UPN	-31,6	-1,2	-32,8
Fastigheter VON	-2,5	-11,3	-13,8
Planerat underhåll	-75,0	-5,0	-80,0
Allmän plats	-72,4	+22,0	-50,4
Vattenförvaltning	-0,3	0,0	-0,3
Inventarier, system mm	-0,2	0,0	-0,2
Taxefinansierad verksamhet			
Vatten och avloppsverksamhet (VA)	-240,3	-41,5	-281,8
Exploatering VA/omvandlingsområden	-81,0	+26,2	-54,8
Totalt	-809,4	-16,3	-825,7

Fastighet

Planerat underhåll baseras i grunden på bedömda behov utifrån fastigheternas tekniska status och Hyresmodellen (2016) som övergripande styrdokument. Investeringar inom posten Miljö, energi och klimatsmarta lösningar drivs bland annat utifrån hyresmodellens krav samt politiska mål och verksamhetens kvalitetsmål. Total budget för planerat underhåll är 75 miljoner kronor. Genomförd ändring 2023 är ombudgetering.

Allmän plats

I den långsiktiga planeringen drivs investeringsbehoven för gata och park huvudsakligen av översiktsplan, fördjupad översiktsplan, lagar och regler, styrdokument utifrån både politiska mål och verksamheternas kvalitetsarbete. Dessutom påverkas investeringsbehoven av följderna av exploateringsprojekt samt åtgärder för att upprätthålla teknisk och ekonomisk livslängd på anläggningarna.

Totalt uppgick budgeten för de planerade investeringarna inom allmän plats till 72,4 mnkr under 2023 innan beslut om ändringsbudgeten. I och med beslut om ändringsbudget minskades budgeten för Allmän plats med 25 procent, det vill säga 16,0 miljoner kronor och det skedde även en justering av budgeten för att hantera bidrag på 6,0 miljoner kronor som inte var budgeterade. Totalt minskades budgeten med 22,0 miljoner kronor. Dock ger bidrag verksamheten ett utrymme att nå en bruttoutgift motsvarande bidraget, vilket medför att Allmän plats har möjlighet till en total bruttoutgift på 56,4 miljoner kronor.

I och med att budgeten har justerats under året är denna budgetförändring utmanande för verksamheten.

För att klara denna förändring har följande budgetjusteringar skett:

Gata

Nyinvesteringar ~~(40,3 mnkr)~~ (28,0 mnkr)

Nytt linjenät Region Uppsala ~~(5,2 mnkr)~~ (2,3 mnkr)

Detta projekt har även bidrag som skall täcka kostnader för ytterligare 6 miljoner kronor år 2023.

Ett bidrag på 6 mnkr förväntas erhållas från Region Uppsala till det nya busslinjenätet.

- Ombyggnad GA-plan etapp 2
- Hållplatser prio 2 och 3

Nytt linjenät Region Uppsala är ett projekt som består av många delprojekt och som genomförts under flera år. Under 2022 byggdes bland annat stationsområdet om vid Resecentrum. Aktiviteter under budgetåret 2023 inkluderar GA-plan, etapp 2 samt ett antal hållplatser.

Anledningarna till att ett nytt linjenät införs har sin grund i Enköpings kommuns trafikstrategi, där hållbart resande (gång, cykel- och kollektivtrafik) pekas ut som prioriterat och med målsättningen att hälften av resorna som genomförs i Enköping senast 2030 ska bestå av hållbara transportmedel.

Samlingspost Cirkulationsplatser och övriga vägarbeten ~~(20,9 mnkr)~~ (15,7 mnkr)

- Västra Ringgatan
- Trafiksäkerhetsåtgärder inom Myranområdet
- Dr Westerlunds gata etapp 1 och 2
- ~~Lillyrka trafiksäkerhetsarbeten~~ → *Anledning: Diskussion pågår med Trafikverket.*
- Källgatan
- Tullgatan-Eriksgatan

Dessa arbeten baseras på befintlig trafikplan men kan också ha sin grund i Enköpings kommuns väghållaransvar gällande att ständigt förbättra trafiksäkerheten, framkomligheten och tillgängligheten där kommunen är väghållare. Enköping växer och därmed växer trafikflödena, vilket ställer ökade krav på infrastruktur och trafiklösningar för samtliga trafikslag.

Samlingspost Utbyggnad Gång- och cykelvägar (GCV) ~~(8,9 mnkr)~~ (8,0 mnkr)

- GCV Haga
- GCV Barkan
- ~~• GCV Norra Myran~~
- Cykelparkeringar GA-plan
- GCV Tallbacksvägen - Bronsgatan
- Hopkoppling av saknade GCV länkar

Dessa investeringar görs för att främja satsningar på gång och cykeltrafik och baseras på en GC-plan och genomförandeplan. För gång- och cykelfrämjande åtgärder finns även t.ex. cykelparkeringar och cykelpumpar. Genomförandeplanen följer den ökade ambitionsnivån gällande Enköpings kommuns satsningar på gång- och cykeltrafik, som kan härledas till målsättningarna i kommunens övergripande trafikstrategi.

Samlingspost Belysning (1,0 mnkr)

- Inga specificerade projekt för närvarande

Projekt överstigande 10,0 mnkr ~~(3,8 mnkr)~~ (0,9 mnkr)

- Rondell Circle K och Prästgårdsrondellen
- Klosterparken muddring/stabilisering, detta är ett flerårigt projekt

Samlingspost Fordon Gata ~~(0,5 mnkr)~~ (0,0 mnkr)

- ~~• Ännu ej specificerade investeringar~~

Reinvesteringar ~~(16,1 mnkr)~~ (10,3 mnkr)

Samlingsposter:

Asfaltsbeläggningar ~~(6,7 mnkr)~~ (8,1 mnkr)

Inför 2023 kommer vi att använda ett nytt beläggningsprogram som hjälper oss med planeringen av vilka vägar som är i störst behov av en ny beläggning.

Trafiksäkerhetsobjekt ~~(3,2 mnkr)~~ (0,0 mnkr)

- ~~• Säkra skolvägar Munksundsskolan, Korsängsskolan~~ → *Anledning: Lekplats vid Munksundsskolan utvecklas under hösten och arbete kommer ske för trafiksäkerhet under 2024 så detta flyttas fram tid för att passa arbetet som sker av parkenheten. Vid Korsängsskolan och Nyborgsskolan är norra sidan utförd och södra sidan är planerad att genomföras nästa år.*

~~• Trafiksäkerhetsåtgärder inom Myran-området~~

- *Anledning: Utvecklingen av Myran-området har inte kommit till ett läge där det är aktuellt att se över trafiksäkerheten i större omfattning så dessa flyttas fram i tid och samordnas med kommunens hållbarhetsarbete. Mindre åtgärder för trafiksäkerheten så som målning av linjer kommer att ske.*

Broar och Tunnlar enligt drift- och underhållsplan (~~2,0 mnkr~~) (0,0 mnkr)

~~Ej specificerade projekt~~

Utveckling av Hamn och Torg (~~2,0 mnkr~~) (1,4 mnkr)

- Åtgärder enligt åtgärdsplan för årets stadskärna 2025.

Reinvesteringar Grönt i gatumark (~~1,2 mnkr~~) (0,2 mnkr)

Tillgänglighetsanpassningar (~~0,0 mnkr~~) (0,6 mnkr)

- Tillgänglighetsanpassning Rådhusgården, HCP-ramp samt platsättning

Vägarbeten Parkering (~~1,0 mnkr~~) (0,0 mnkr)

Park

Nyinvesteringar (~~9,6 mnkr~~) (6,6 mnkr)

Samlingsposter:

Park (0,0 mnkr)

Varumärket parkernas stad är något vi är mycket stolta över och vi har en hög ambitionsnivå, samt att vi vill att hela Enköping ska ta del av våra parker. Vi har valt att fokusera på reinvesteringar i våra parker 2023, effektivisera och säkerställa att våra befintliga miljöer har hög kvalitet och kan skötas på ett resurseffektivt sätt.

Natur (0,5 mnkr)

- Genomförande Mångbruksplan

Belysning (1,1 mnkr)

- Åpromenaden

Belysning Kaplan och Åpromenaden; Samhällsbyggnadsförvaltningen har en ökad ambitionsnivå och vill öka tryggheten och upplevelsen i Enköping genom att förbättra belysningen längs gångstråk och parker.

Lekplatser (5,0 mnkr)

- Utveckling Klockarevägen
- Utveckling Mostavägen
- Utveckling Mandelblom

Utveckling av kommunens lekplatser kommer att ske och ligger i linje med handlingsplanen för lekplatser.

Flerårigt projekt överstigande 10 mnkr (0,0 mnkr)

- Utveckling och stabilisering Klosterparken - Hamnen

Projektplanering och genomförande planeras till efter 2023.

Fordon ~~(3,0 mnkr)~~ (0,0 mnkr)

Reinvesteringar ~~(6,4 mnkr)~~ (5,5 mnkr)

Samlingsposter:

Park (5,7 mnkr)

- Gustavs Adolfs plan
- Projektering park i Fjärdhundra
- Idéträdgårdarna
- Björkallé Bredsand – mindre omfattning
- ~~Projektering Munksundskällan Förstudie Munksundskällan~~
- Färdigställande av renovering Rådhusgården
- Mindre parkprojekt

Renovering av och arbete med tillgänglighet och trygghet planeras i parken Gustavs Adolfs plan. ~~Parken vid busshållplatsen i Fjärdhundra ska utvecklas med fokus på trygghet och upplevelsevärde.~~ Förstudie Fjärdhundraparken. Arbete med utveckling av idéträdgårdarna med fokus på tillgänglighet och effektbelysning. Björkallén mot Bredsand är i dåligt skick och behöver föryngras. Arbetet är ett flerårsprojekt som även fortsätter under 2024. Rådhusgården färdigställs våren 2023 (finjustering och plantering).

Justering av budget: Åpromenaden minskas.

Natur (0,7 mnkr)

- Gröngarn tillgänglighetsanpassning
- Fagerskogens entré

Tillgänglighetsanpassningar i naturmiljöer. Platser och stråk renoveras och anpassas så att de blir tillgängliga för alla.

Vatten och Avlopp

Justering utifrån ändrad tidplan för byggnationen av nytt avloppsreningsverk.

Paragraf 115

Ärendenummer KS2023/114

Ändringsbudget 2023 samt ändring av kommunstyrelsens reglemente

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. anta förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, version 3 daterat 2023-04-28,
2. revidera kommunstyrelsens reglemente enligt förslag daterat 2023-05-08.

Reservationer

Jesper Englundh (S), Linda Johansson (S), Matz Keijser (S), Solweig Sundblad (S), Solweig Eklund (S), Johan Engwall (S), Johan Enfeldt (S), Ros-Mari Bålöv (S), Sara Skoglund (S), Ingun Sandström (S), Lars Engelberg (S), Marie Ekberg (S), Hans Olsson (S), Sverker Scheutz (V), Daniel Svalling (V) och Britta Dalved (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beskrivning av ärendet

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling motsvarande 55,4 miljoner kronor i minskade kostnader och ökade intäkter för 2023. Kommunfullmäktige har också gett kommunstyrelsen i uppdrag att se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten och hur förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget utifrån den senaste befolkningsstatistiken.

Vård- och omsorgsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden har inkommit med begäran om utökad budget för 2023 med 1,1 miljoner kronor respektive 0,7 miljoner kronor efter kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 beslutades.

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1 daterad 2023-03-14, samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2 daterad 2023-03-16 har varit på remiss hos miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden. Svar på remissen från nämnderna har inkommit och sammanställt i bilaga 1, version 3 "Ändringsbudget

2023 och plan 2024–2025” daterad 2023-04-28 samt i bilaga 2, ”Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente” daterad 2023-05-08.

Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025

Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR (cirkulär 23:020) ökar kommunens intäkter gällande skatter, bidrag och utjämning med 46,9 miljoner kronor jämfört med skatteunderlagsprognosen i budgetbeslutet för 2023 (KS2022/321). Ett statsbidrag motsvarande 18,4 miljoner kronor som var inkluderade i posten generella statsbidrag, föreslås flyttats till centrala poster då bidraget numera klassas som ett riktat bidrag. En tillfällig ökning av miljö- och byggnadsnämndens budgettram med 0,7 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En utökning av vård- och omsorgsnämndens budget för med 1,1 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En tillfällig utökning av kommunstyrelsens budgettram 2023 med 3,0 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En utökning av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budgettram med 8,4 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. Ökade lönekostnader på grund av kommunalarbetsförbundets löneavtal motsvarar 14,8 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En ramjustering från kommunstyrelsen till tekniska nämnden motsvarande 1,35 miljoner kronor. Föreslagna effektiviseringsåtgärder med 44,2 miljoner kronor är 11,2 miljoner lägre än den budgeterade effektiviseringen på 55,4 miljoner kronor. Återstående 7,7 miljoner kronor ökar resultatet i budgeten 2023 från 16,2 miljoner kronor till 23,9 miljoner kronor.

Jämfört med det ursprungliga förslaget föreslår kommunledningsförvaltningen att effektiviseringsåtgärderna minskas med 11,6 miljoner kronor 2023 och med 0,5 miljoner kronor 2024 i enlighet med nämndernas remissvar.

Kommunledningsförvaltningens bedömning är dock att behovet av effektiviseringsåtgärder kvarstår och föreslår att den totala minskningen, motsvarande 12,1 miljoner kronor, fördelas ut procentuellt utifrån storleken för respektive nämnds budgettram till planår 2024. För planår 2024–2025 föreslås därmed ramjusteringar gällande driftsbudgeten utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder som medför kostnadsminskningar med 45,8 miljoner kronor för 2024 och 21,7 miljoner kronor för 2025. Utifrån nuvarande ekonomiska läge signalerar kommunledningsförvaltningen redan nu att ytterligare effektiviseringsåtgärder kommer att behöva genomföras under 2024.

Budgeten för skattefinansierade investeringar föreslås revideras för 2023 till 538,5 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 3 109,3 miljoner kronor. Budgeten

för taxefinansierade investeringar föreslås oförändrad med 336,6 miljoner kronor för 2023 och med 2 302,5 miljoner kronor för perioden 2023–2027.

Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna för 2023 gällande kapitaltjänstkostnader minskar totalt med 0,7 miljoner kronor. Kostnadsminskningen finns medtagen i de föreslagna effektiviseringsåtgärderna. Förändringen av kapitaltjänstkostnaderna för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026. Utifrån punkt 1 justeras nämndernas budgetramar för 2023 enligt tabellen nedan:

Budget 2023 <i>Belopp anges i miljoner kronor</i>	Budgetram beslutad i KF 2022-12-12	Ny budgetram 2023	För- ändring
Kommunfullmäktige och revision	-13,1	-13,1	0
Kommunstyrelse	-176,7	-186,9	-10,2
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-46,8	-46,8	0
Överförmyndarverksamhet i gemensam nämnd	-4,8	-4,8	0
Miljö- och byggnadsnämnd	-24,9	-25,1	-0,2
Socialnämnd	-276,4	-273,8	2,6
Teknisk nämnd	-148,1	-145,8	2,3
Upplevelsenämnd	-164,3	-161,9	2,4
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 349,2	-1 362,2	-13,0
Valnämnd	-0,3	-0,3	0
Vård- och omsorgsnämnd	-967,7	-972,0	-4,3
Skattefinansierad verksamhet	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
VA	0,0	0,0	0
Taxefinansierad verksamhet	0,0	0,0	0
Summa styrelser och nämnder	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
Centrala poster	8,8	-12,7	-21,5
Reserv till förfogande	0,0	0,0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 163,6	-3 205,4	-41,9
Skatteintäkter	2 483,9	2 493,4	9,5
Generella statsbidrag	740,6	759,6	19,0
Finansiella poster	-44,8	-23,7	21,1
Årets resultat	16,2	23,9	7,7

Förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente.

De föreslagna ändringarna i kommunstyrelsens reglemente innebär att kommunikations- samt ekonomifunktionen centraliseras under kommunstyrelsen.

I nuvarande organisation är kommunikationsfunktionen i kommunen placerad på kommunledningsförvaltningen förutom tre förvaltningar. En centraliserad kommunikationsfunktion kan fullt ut nyttja de resurser och den spetskompetens

som finns på ett effektivare sätt. Det skulle bli en förbättring av prioriteringar och samsyn kring de relevanta kommunikationsinsatser som behöver prioriteras. Vidare skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning på kommunikationsfrågorna och högre och jämnare kvalitet på det som produceras. Produktionen blir också mindre sårbar om fler jobbar tillsammans och kan avlasta varandra. Den kommunikativa kompetensen inom den kommunala organisationen skulle också öka. Utöver att effektivisera interna processer skulle en centraliserad organisation även kunna erbjuda karriärvägar för juniora kommunikatörer vilket saknas idag.

Syftet med att centralisera ekonomer/controller och ekonomiassistenter till ekonomiavdelningen på kommunledningsförvaltningen är att skapa förutsättningar för bättre ekonomisk styrning och effektiva ekonomiprocesser med gemensam kraft. Ett gemensamt arbetssätt och en minskad sårbarhet skapar möjligheter till en tydligare styrning och ökad analysförmåga. Det skapar även en större möjlighet till kompetens- och karriärsutveckling inom ekonomifunktionen.

Samtliga nämnder förutom upplevelsenämnden ställer sig bakom kommunstyrelsens förslag till centralisering. Upplevelsenämnden anser bland annat att det inte går att säkerställa att verksamhetskunskapen om förvaltningens olika specifika delar samt att lyhördheten för det verksamhetsnära behovet försvinner. Upplevelsenämnden ser alltför stora risker med att behoven inom ekonomi inte kan tillgodoses, vilket kan leda till att förvaltningen på sikt ser behov av att anställa egna ekonomer. Vad gäller kommunikationsfunktionen anser upplevelsenämnden att den inte ska centraliseras eftersom det alternativet redan undersökts och då visade undersökningen att kommunikationsfunktionen behövde finnas kvar inom upplevelseförvaltningen. Ändringarna i reglementet innebär att förvaltningarna inte kan anställa egna ekonomer eller kommunikatörer, detta är alltså inte en möjlig väg för upplevelseförvaltningen även om de anser att deras behov inte uppfylls efter centraliseringen. Efter centraliseringen kommer det finnas ekonomer och kommunikatörer med utpekad verksamhetsansvar. Detta minskar risken att de anställda saknar kunskap kring nämndernas och förvaltningarnas specifika behov.

Yrkanden

Peter Book (M), Anders Wikman (NE), Per Elfving (KD), Ulrika Ornbrant (C), Madlin Marouki (KD), Kristina Eriksson (KD) och Per-Anders Staav (NE) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut att kommunfullmäktige beslutar att:

- anta förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, version 3 daterat 2023-04-28,
- revidera kommunstyrelsens reglemente enligt förslag daterat 2023-05-08.

Jesper Englundh (S), Ingun Sandström (S), Johan Enfeldt (S), Linda Johansson (S) och Solweig Sundblad (S) yrkar att kommunfullmäktige ska besluta i enlighet med Socialdemokraternas förslag till ändringsbudget, 2023-06-19.

Sverker Scheutz (V) och Britta Dalved (V) yrkar att kommunfullmäktige ska besluta i enlighet med Vänsterpartiets förslag till ändringsbudget, 2023-06-19.

Peter Book (M) yrkar avslag till Jesper Englundhs (S) och Sverker Scheutz (V) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns tre förslag till beslut, dels kommunstyrelsens förslag till beslut, dels Socialdemokraternas förslag till beslut och dels Vänsterpartiets förslag till beslut.

Ordförande konstaterar först att det finns ett huvudförslag, vilket är kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ordförande ställer därför Socialdemokraternas förslag mot Vänsterpartiets förslag mot varandra och finner att Socialdemokraternas förslag har vunnit.

Ordförande ställer därefter huvudförslaget mot Socialdemokraternas förslag mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Socialdemokraternas yrkande, 2023-06-16

Vänsterpartiets yrkande, 2023-06-16

Protokollsutdrag, kommunstyrelsen, 2023-05-29, § 124

Protokollsutdrag, kommunstyrelsens arbetsutskott, 2023-05-16, § 62

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-05-09

Bilaga 1, version 3, Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, 2023-04-28

Bilaga 2, Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente, 2023-05-08

Protokollsutdrag, miljö- och byggnadsnämnden, 2023-04-20, § 68

Protokollsutdrag, socialnämnden, 2023-04-25, § 72

Protokollsutdrag, tekniska nämnden, 2023-04-27, § 41

Remissvar, tekniska nämnden, 2023-04-13

Protokollsutdrag, upplevelsenämnden, 2023-04-27, § 40

Protokollsutdrag, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, 2023-04-21, § 58

Remissvar, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, 2023-03-27, 2023 04-13

Protokollsutdrag, vård- och omsorgsnämnden, 2023-04-26, § 59

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen, för åtgärd

Miljö- och byggnadsnämnden, för åtgärd

Socialnämnden, för åtgärd

Tekniska nämnden, för åtgärd

Upplevelsenämnden, för åtgärd

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, för åtgärd

Vård- och omsorgsnämnden, för åtgärd

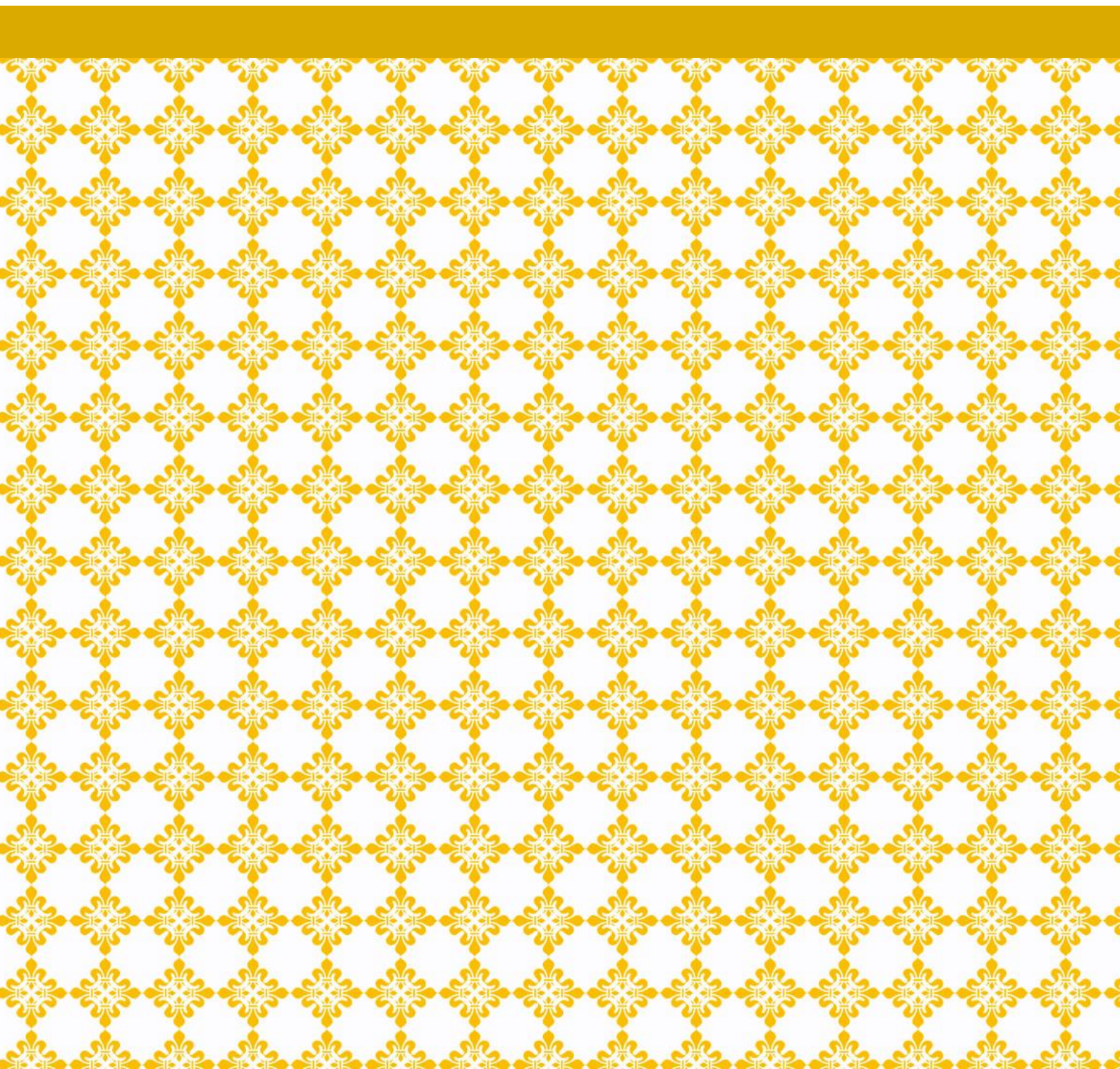
Kommunens förtroendevalda revisorer, för kännedom

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025

Bilaga 1

2023-04-28 version 3

**ENKÖPINGS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

Sammanfattning av föreslagna förändringar i driftsbudget 2023 med plan 2024–2025	4
Förslag på ändrad driftsbudget 2023 och plan 2024–2025	7
Remissvar från nämnderna	9
Miljö- och byggnadsnämnden (ärende 2023-290):.....	10
Socialnämnden (ärende SN2023/127):.....	10
Upplevelsenämnden (ärende UPN2023/91):.....	11
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (ärende UAN2023/472):.....	12
Vård- och omsorgsnämnden (ärende VON2023/13)	12
Bakgrund till effektiviseringsåtgärder 2023–2025	13
Nuläge.....	13
Förslag på effektiviseringsåtgärder.....	16
Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2023.....	16
Momsåtersökning.....	16
Energibesparingar	16
Investeringar som ger minskad drift utifrån ny befolkningsprognos.....	17
Re-investeringar inom gata/park.....	17
Köpa tjänster från kommunen.....	18
Utdelning från bolag	18
Leasingkostnader	18
Skötsel av allmän platsmark	20
Inlösen överskottsfond.....	20
Konsultkostnader.....	21
Statsbidrag.....	23
Ekonomiskt bistånd	23
Centralisering av kommunikationsfunktionen	25
Centralisering av ekonomifunktionen	27
Systemstöd inom ekonomi/verksamhetsstyrning.....	29
Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2024.....	30
Centralisering av lokalsamordnare.....	30
Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2025.....	31
Jämna ut investeringar mellan åren	31
Förslag på effektiviseringsåtgärder som behöver utredas	32

Avtalstrohet	32
Upphandling	32
Taxor och avgifter	33
Extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrotsbadet.....	33
Samordna fastighetskötsel och yttre skötsel.....	34
Centralisering av funktionen nämndsekreterare/registratorer/arkivarie.....	34
Förslag på ändrad investeringsplan 2023–2027.....	36

Sammanfattning av föreslagna förändringar i driftsbudget 2023 med plan 2024–2025

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 får sammanfattningsvis följande konsekvenser:

- a) Budgeten för 2023 revideras genom att intäkterna för skatter, bidrag och utjämning höjs med 46,9 miljoner kronor, från 3 206,1 miljoner kronor till 3 253,1 miljoner kronor, utifrån SKR:s senaste skatteunderlagsprognos (cirkulär 23:020). Enköpings kommuns budgeterade resultat för 2023 ökas från 16,2 miljoner kronor till 23,9 miljoner kronor. Resultatmålet höjs från 0,5% till 0,7%. Däremot kvarstår soliditet på $\geq 25\%$ samt självfinansieringsgrad på $\geq 38\%$.
- b) Budgeten för 2023 utökas för vård- och omsorgsnämnden gällande begäran om utökad budgetram med 1,1 miljoner kronor
- c) Budgeten för 2023 utökas genom att miljö- och byggnadsnämndens budgetram höjs tillfälligt med 0,7 miljoner kronor
- d) Budgeten för 2023 utökas tillfälligt för kommunstyrelsen gällande begäran om utökad budgetram med 3,0 miljoner kronor
- e) Budgeten för 2023 utökas för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden gällande begäran om utökad budgetram med 8,4 miljoner kronor
- f) Budgeten för 2023 utökas med 14,8 miljoner kronor på grund av kommunalarbetsförbundets löneavtal för 2023 som medför ökade lönekostnader för kommunstyrelsen med 0,1 miljoner kronor, miljö- och byggnadsnämnden med 0,01 miljoner kronor, socialnämnden med 0,16 miljoner kronor, tekniska nämnden med 0,34 miljoner kronor, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden med 6,2 miljoner kronor, upplevelsenämnden med 0,49 miljoner kronor samt vård- och omsorgsnämnden med 7,5 miljoner kronor.
- g) Nämndernas budgetramar för 2023 samt plan för 2024–2025 justeras utifrån effektiviseringsåtgärder motsvarande 44,2 miljoner kronor 2023 (varav 21 miljoner tillfälligt), 45,8 miljoner kronor 2024 och 21,7 miljoner kronor 2025. Av totalt 111,7 miljoner i effektiviseringsåtgärder 2023–2025 kronor finns 39,1 miljoner kronor på centrala poster som behöver utredas ytterligare.
- h) Budgeten för skattefinansierade investeringar revideras för 2023 till 538,5 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 3 109,3 miljoner kronor. Budgeten för taxefinansierade investeringar är oförändrade med 336,6 miljoner kronor för 2023 och 2 302,5 miljoner kronor för perioden 2023–2027.
- i) Tekniska nämndens investeringsbudget för utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens fastighetsprojekt "ny grundskola på Lillsidan" utökas till 480,8 miljoner kronor. Förändring av årlig driftbudget, engångskostnader och evakueringskostnader hanteras i ordinarie budgetprocess.

- j) Tekniska nämndens investeringsbudget för upplevelsenämndens fastighetsprojekt "ny sporthall/fritidsgård på Lillsidan" utökas till 98,5 miljoner kronor. Förändring av årlig driftbudget och engångskostnader hanteras i ordinarie budgetprocess.
- k) Tekniska nämndens investeringsbudget för utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens projekt "ny grundskola i Örsundsbro" utökas till 310,0 miljoner kronor. Förändring av årlig driftbudget, engångskostnader och evakueringskostnader hanteras i ordinarie budgetprocess.
- l) Tekniska nämndens investeringsbudget för upplevelsenämndens fastighetsprojekt "kulturhus Joar" utökas till 255 miljoner kronor. Förändring av årlig driftbudget, engångskostnader och evakueringskostnader hanteras i ordinarie budgetprocess.

Ett statsbidrag motsvarande 18,4 miljoner kronor som ingår i posten generella statsbidrag, föreslås flyttas till centrala poster då bidraget numera klassas som ett riktat bidrag.

För budgetår 2023 föreslås ramjusteringar gällande driftsbudgeten utifrån föreslagna förändringarna enligt tabellen nedan.

Budget 2023 [mnr]	Budgetram beslutad i KF 2022-12-12	Ny budgetram 2023	För- ändring
Kommunfullmäktige och revision	-13,1	-13,1	0
Kommunstyrelse	-176,7	-186,9	-10,2
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-46,8	-46,8	0
Överförmyndarverksamhet i gemensam nämnd	-4,8	-4,8	0
Miljö- och byggnadsnämnd	-24,9	-25,1	-0,2
Socialnämnd	-276,4	-273,8	2,6
Teknisk nämnd	-148,1	-145,8	2,3
Upplevelsenämnd	-164,3	-161,9	2,4
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 349,2	-1 362,2	-13,0
Valnämnd	-0,3	-0,3	0
Vård- och omsorgsnämnd	-967,7	-972,0	-4,3
Skattefinansierad verksamhet	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
VA	0,0	0,0	0
Taxefinansierad verksamhet	0,0	0,0	0
Summa styrelser och nämnder	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
Centrala poster	8,8	-12,7	-21,5
Reserv till förfogande	0,0	0,0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 163,6	-3 205,4	-41,9
Skatteintäkter	2 483,9	2 493,4	9,5
Generella statsbidrag	740,6	759,6	19,0
Finansiella poster	-44,8	-23,7	21,1
Årets resultat	16,2	23,9	7,7

För planår 2024–2025 föreslås ramjusteringar för driftsbudgeten utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder enligt tabellen nedan.

Nämnd [mnkr]	2024	2025
Centrala poster	30,5	5,6
Finansiella poster	0,3	0,4
KS	-9,5	2,3
MBN	0,8	0,0
SN	4,8	2,6
TN	-0,6	0,8
UAN	9,6	0,0
UPN	3,7	10,0
VON	6,2	0,0
Summa	45,8	21,7

Förslag på ändrad driftsbudget 2023 och plan 2024–2025

Den 28 april 2023 lämnade SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) den senaste skatteunderlagsprognosen (cirkulär 23:020) som för Enköpings kommun innebar att skatter, bidrag och utjämningsökade med 46,9 miljoner kronor, från 3 206,1 miljoner kronor till 3 253,1 miljoner kronor, jämfört med den tidigare skatteunderlagsprognosen som kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) baserades på.

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling motsvarande 55,4 miljoner kronor i minskade kostnader och ökade intäkter för 2023.

Kommunfullmäktige ska besluta om en ändringsbudget senast i juni 2023. Föreslagna effektiviseringsåtgärder har skickats ut på remiss till nämnderna. Utifrån inkomna remissvar från nämnderna samt utifrån kommunledningsförvaltningens bedömning har de föreslagna effektiviseringsåtgärder justerats. Föreslagna effektiviseringsåtgärder beräknas till sammanlagt 111,7 miljoner kronor (innan remissrunda 111,7 miljoner kronor) för perioden 2023–2025, varav 90,7 miljoner kronor (innan remissrunda 90,7 miljoner kronor) i permanenta kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023–2025 och 21 miljoner kronor tillfälliga kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023.

Kostnadsminskningarna/intäktsökningarna fördelas enligt följande:

- 2023 – 44,2 miljoner kronor (innan remissrunda 55,8 miljoner kronor), varav 21 miljoner kronor är tillfälligt
- 2024 – 45,8 miljoner kronor (innan remissrunda 34,2 miljoner kronor)
- 2025 – 21,7 miljoner kronor (innan remissrunda 21,7 miljoner kronor)

Kommunledningsförvaltningen föreslår att föreslagna effektiviseringsåtgärder minskas med 11,6 miljoner kronor 2023 och med 0,5 miljoner kronor 2024 i enlighet med nämndernas remissvar. Kommunledningsförvaltningens bedömning är dock att behovet av effektiviseringsåtgärder kvarstår och föreslår att den totala minskningen, motsvarande 12,1 miljoner kronor, fördelas ut procentuellt utifrån storleken för respektive nämnds budgetram till planår 2024. Det motsvarar en minskning på 0,4 procent på respektive nämnds budgetram.

Vård- och omsorgsnämnden inkom med en begäran om utökad budget 2023 den 15 februari 2023 (VON2022/159). Varje år fattar vård- och omsorgsnämnden beslut om eventuell justering av ersättningsnivåerna för utförare av tjänster som har upphandlats som kundval enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). För 2023 beslutade nämnden att ersättningsnivåerna för LOV höjs med 4,0 procent. Vård- och omsorgsnämnden begär att kommunstyrelsen ökar vård- och omsorgsnämndens budgetram med 1,1 miljoner kronor motsvarande 1,8 procent. Höjningen är skillnaden mellan ersättningsnivån för LOV och den uppräknade vård- och omsorgsnämnden tilldelades i budgetram för 2023, vilket är cirka 2,2 procent.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att vård- och omsorgsnämndens begäran om utökad budget 2023 motsvarande 1,1 miljoner kronor beviljas.

Miljö- och byggnadsnämnden inkom med en begäran om utökad budget 2023 den 14 december 2022 (ALL.2022.2686). I kommunen har tillsynskontroller finansierats av avgifter som debiterats i förskott. Ändringar i lagstiftningen på nationell nivå ställer krav på efterhandsdebitering senast från 2024. Miljö- och byggnadsnämnden beslutade den 10 mars 2021 att efterhandsdebiteringen för livsmedelstillsynen i Enköpings kommun skulle börja gälla redan år 2023. Omställningen från förskottsbetalning till efterskottsbetalning innebär att nämnden behöver reglera sin tillsynsskuld. Nämnden beslutade den 12 november 2022 att kontrollskulden ska regleras år 2023 och att skattemedel motsvarande 0,7 miljoner kronor skulle äskas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att miljö- och byggnadsnämnden begäran om tillfälligt utökad budget 2023 med 0,7 miljoner kronor beviljas då utökningen är tillfällig. Nämnden beviljades tillfälligt motsvarande belopp 2022 utan att använda beviljade medel under samma år.

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med en begäran om tillfälligt utökad budgetram för 2023 motsvarande 3,0 miljoner kronor gällande ökade kostnader inom kommunhus-projektet. Projektet finansierades initialt med "förstudiemedel" via kommunledningsförvaltningen. Under ansöknings- och anbudsfasen, den så kallade hyresvärdsupphandlingen, har ingen specifik budget lagts utan kostnader balanserar mot kommunledningsförvaltningens budgetram. När projektet övergår till genomförandefasen 2023 behöver en total projektbudget skapas där målet är att minska behovet av externt stöd.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsens begäran om tillfällig utökad budgetram 2023 med 3,0 miljoner kronor beviljas då kommunhus-projektet är ett kommunövergripande projekt som gynnar alla förvaltningar.

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 har personalkostnaderna uppräknats med 2,0% gällande generell löneökning från 1 april 2023. Enligt kommunalarbetsförbundets löneavtal för 2023 ska lönerna räknas upp med 4,1%, vilket motsvarar 2,1% mer är den löneuppräkningsfaktor som använts för budgeten 2023. De ökade lönekostnaderna på grund av kommunalarbetsförbundets löneavtal motsvarar 14,8 miljoner kronor. I beräkningarna har hänsyn tagits till den extra kostnadsökningen gällande ersättning till utövare inom annan regi inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden. I tabellen nedan är kostnadsökningen fördelat per nämnd.

Förslag justering av budgetram gällande ökade lönekostnader

Nämnd [tkr]	2023
KS	-100
MBN	-10
SN	-160
TN	-340
UAN	-6 200
UPN	-490
VON	-7 500
Summa	-14 800

Kommunledningsförvaltningen föreslår att budgetramen för 2023 utökas totalt med 14,8 miljoner kronor på grund av de ökade lönekostnaderna till följd av kommunalarbetsförbundets löneavtal för 2023. De 14,8 miljoner kronor fördelas till nämnderna enligt tabellen ovan.

Tekniska nämnden har inkommit med en revidering av tekniska nämndens reglemente gällande ansvar för nedlagda deponier på kommunens mark den 23 mars 2023 (TF2022/1146). Detta medför att budgetram för 2023 flyttas från kommunstyrelsen till tekniska nämnden gällande kostnader för undersökningar och tillsyn av deponier motsvarande 1,35 miljoner kronor.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att ramjusteringen från kommunstyrelsen till tekniska nämnden motsvarande 1,35 miljoner kronor för 2023 gällande budget för undersökningar och tillsyn av deponier beviljas.

Kommunledningsförvaltningen:

Effektiviseringsåtgärderna gällande konsultkostnader bedömer kommunledningsförvaltningen har möjlighet att minska kostnaderna med 0,9 miljoner kronor 2023 och 0,3 miljoner kronor 2024 då cirka 90 procent av alla konsultkostnader är riktade uppdrag från politiken. Exempel på riktade uppdrag under 2022 och 2023 är översyn av samhällsbyggnadsprocessen, energieffektivisering och utredning av deponier. Dessa kostnader har inte varit budgeterade utan hanterats inom budgetramen till följd av lägre personalkostnader (vakanser).

I det ursprungliga förslaget om konsultkostnader föreslogs att kommunstyrelsens konsultkostnader skulle minskas med 4,482 miljoner kronor 2023 och 1,494 miljoner kronor 2024. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att konsultkostnaderna för kommunstyrelsen minskas med 0,9 miljoner kronor 2023 och med 0,3 miljoner kronor 2024.

Remissvar från nämnderna

Nedan sammanfattas kort nämndernas remissvar. Endast de bedömningar som har en påverkan på förslagen på effektiviseringsåtgärder har tagits med i sammanfattningen.

Miljö- och byggnadsnämnden (ärende 2023-290):

Minskade leasingkostnader, 30 tusen kronor 2023, innebär att besparingen skulle ha negativ påverkan på säkerhet och arbetsmiljö och därför borde tas bort från förslaget.

Den reviderad investeringsplanen 2023–2027 följer inte det behov som nämnden har för 2024 och vill att investeringsplanen för 2024 justeras med 0,8 miljoner kronor.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att miljö- och byggnadsnämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 30 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att miljö- och byggnadsnämndens begäran om att utöka investeringsbudgeten för 2024 med 0,8 miljoner kronor ej beviljas utan hanteras i ordinarie budgetprocess för 2024.

Tekniska nämnden (ärende TF2023/439):

Gällande momsåtersökning bedömer nämnden att 2,6 miljoner kronor bör hanteras inom vård- och omsorgsnämndens budget för 2023 (permanent budgetminskning). Tekniska nämndens budget för år 2023 bör justeras med en tillfällig justering av 0,8 miljoner kronor.

Minskade leasingkostnader, 520 tusen kronor 2023, bedömer nämnden att 100 tusen kronor kan sparas under 2023 och ytterligare 50 tusen kronor under 2024. Redan under 2022 gjordes en besparing på 500 tusen kronor.

Minskade konsultkostnader, 2,82 miljoner kronor 2023 och 0,94 miljoner kronor 2024, denna besparing är väldigt utmanande för nämnden. För att se över möjligheterna att minska kostnaderna har förvaltningen sett över konsultbehov och även interna personalkostnaderna, men ser inte att det är möjligt att minska budgeten. Om besparingen genomförs, trots att förvaltningen inte klarar denna besparing, är det viktigt att det tas i beaktande att av de 2,82 miljoner kronorna skall endast 2,079 miljoner kronor hanteras via tekniska nämndens driftram. Övrigt skall justeras från andra nämnder kopplat till internhyresmodellen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att minska beloppen för momsåtersökning till 2,6 miljoner kronor för vård- och omsorgsnämndens budgetram samt 0,8 miljoner kronor inom tekniska nämndens budgetram i besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 520 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 2,82 miljoner kronor 2023 och 0,94 miljoner kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Socialnämnden (ärende SN2023/127):

Minskade konsultkostnader, 945 tusen kronor 2023 och 315 tusen kronor 2024, nämnden anser inte att den föreslagna budgetjusteringen avseende konsultkostnader för 2023 och 2024 motsvarande 1 260 tusen kronor är rimlig med anledning av att konsultkostnader för att ersätta

vakanser inte skulle inkluderas. Samtliga konsultkostnader för socialförvaltningen under 2022 avsåg ersättningar för vakanser. Den föreslagna justeringen av budgetram för 2023 och 2024 skulle således innebära en neddragning av kostnader för ordinarie verksamhet motsvarande 945 tkr under 2023 samt 315 tkr under 2024.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att socialnämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 945 tusen kronor 2023 och 315 tusen kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Upplevelsenämnden (ärende UPN2023/91):

Minskade leasingkostnader, 170 tusen kronor 2023, bedömer nämnden inte är möjlig att minska. Nämnden bedömer att den föreslagna effektiviseringen istället kommer att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Minskade konsultkostnader, 80 tusen kronor 2023 och 27 tusen kronor 2024, bedömer nämnden inte är möjligt att minska. Merparten av de konsultkostnader nämnden har avser specialistkompetenser som inte går att minska och där konsekvensen vid besparing blir att exempelvis kulturvärden kan gå förlorade. Upplevelseförvaltningen bedömer att den föreslagna effektiviseringen istället kommer att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Gällande centralisering av ekonomifunktionen bedömer nämnden att föreslagen ramflytt ska minska med 0,15 miljoner kronor då den faktiska lönekostnaden är lägre. Nämnden föreslår att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Gällande centralisering av lokalsamordnare bedömer nämnden att 40 procent lokalsamordnare ska ramjusteras och inte 60 procent lokalsamordnare. Nämndens bedömning är att de faktiska lönekostnaderna för 40 procent lokalsamordnare ska utgöra föreslagen ramflytt. Det innebär att ramflytten ska minska med 0,15 miljoner kronor då den faktiska lönekostnaden motsvarande 40 procents tjänst är lägre. Upplevelsenämnden föreslår att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Upplevelsenämnden anser att centraliseringen av ekonomer, ekonomiassistenter, lokalsamordnare och kommunikatör inte ska genomföras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 170 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 80 tusen kronor 2023 och 27 tusen kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att minska ramflytt med 0,15 miljoner kronor gällande centralisering av ekonomifunktion, från besparingsförslaget ej beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att minska ramflytt med 0,15 miljoner kronor gällande centralisering av lokalsamordnare, från besparingsförslaget ej beviljas.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (ärende UAN2023/472):

Minskade konsultkostnader, 650 tusen kronor 2023 och 216 tusen kronor 2024, samt minskade leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, nämnden bedömer att de föreslagna ramförändringarna av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget 2023 vad gäller leasing och konsulttimmar inte bör genomföras. Detta eftersom det står i strid med kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 där det framgår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektiviseringar 2023.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden begär en utökning av budgetram med 8,4 miljoner kronor för att rätta till den beräkningsmiss som låg till grund för nämndens budget 2023 gällande ersättning till utövare inom annan regi.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden begär en utökning av budgetram med 6,0 miljoner kronor från volymreserven med anledning av konstaterade volymökningar januari till mars 2023.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 650 tusen kronor 2023 och 216 tusen kronor 2024, samt leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens begäran om en utökning av budgetram med 8,4 miljoner kronor för 2023 gällande ersättning till utövare inom annan regi beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens begäran om en utökning av budgetram med 6,0 miljoner kronor från volymreserven med anledning av konstaterade volymökningar januari till mars 2023 ej beviljas. Beslut om hur volymreserven ska fördelas mellan nämnderna kommer att tas av kommunstyrelsen i slutet av 2023.

Vård- och omsorgsnämnden (ärende VON2023/13)

Om nämndens begäran om utökad budget för 2023 med 1,1 miljoner kronor, baserad på höjningen av ersättningsnivåerna 2023 inom hemtjänst, inte beviljas kommer det få en direkt negativ påverkan på nämndens egna verksamheter.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att vård- och omsorgsnämndens begäran om utökad budget 2023 motsvarande 1,1 miljoner kronor beviljas.

Bakgrund till effektiviseringsåtgärder 2023–2025

Nuläge

Enköpings kommun står inför ekonomiska utmaningar och behöver minska kostnadsutvecklingen de kommande åren. De ekonomiska utmaningarna för Enköpings kommun går i linje med flera andra kommuner i Sverige.

Minskade intäkter och stora investeringar

Anledningen till kommunens ekonomiska utmaningar är flera:

- Intäkter från skatter och generella statsbidrag beräknas inte öka i samma takt som kostnader för befintlig verksamhet.
- Ökade kostnader framöver beror till största del av hög inflation, höjda räntor och ökade pensionskostnader.
- Kommunen står inför stora investeringar för bland annat verksamhetslokaler.

Uppdrag från kommunfullmäktige

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunstyrelsen fått ett antal riktade uppdrag. Ett av dessa uppdrag är att frigöra resurser genom effektivisering vilket beskrivs nedan.

Uppdrag: Gör en verksamhetsöversyn på övergripande nivå. Föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling. Effektiviseringen ska ge vinster som motsvarar det belopp som finns under centrala poster motsvarande 55,4 miljoner kronor. Vid behov fattas politiska beslut i respektive nämnd. Arbetet ska i ett första skede ge underlag för beslut om en ändringsbudget på fullmäktigesammanträdet senast i juni 2023. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektivisering 2023.

Handlingsplan 2023–2025

Kommundirektören gav ekonomichefen i uppdrag att ta fram en handlingsplan med förslag till effektiviseringsåtgärder motsvarande 100 miljoner kronor för perioden 2023–2025. Åtgärderna skulle i första hand grunda sig i strukturella förändringar med ett flerårigt perspektiv. Under november till december 2022 arbetade kommunledningsförvaltningens ekonomiavdelning tillsammans med representanter från samtliga förvaltningar, EHB och ENA Energi att ta fram förslag på åtgärder. Under januari 2023 presenterades förslagen till kommundirektörens ledningsgrupp och åtgärderna prioriterades.

Föreslagna effektiviseringsåtgärder har skickats ut på remiss till nämnderna.

Kommunledningsförvaltningen har tagit hänsyn till nämndernas remissvar och justerat de föreslagna effektiviseringsåtgärderna. För 2023 har effektiviseringsåtgärderna minskats med 11,6 miljoner kronor och för 2024 0,5 miljoner kronor. Då behovet att effektiviseringsåtgärder kvarstår föreslår kommunledningsförvaltningen att den totala minskningen, motsvarande 12,1 miljoner kronor för 2023 och 2024, fördelas ut procentuellt utifrån storleken för respektive nämnds budgetram till planår 2024. Det motsvarar en minskning på 0,4 procent på respektive nämnds budgetram. Denna fördelning har lagts på 2024 års effektiviseringsåtgärder enligt tabell nedan.

Förslag justering av budgetram för planår 2024 med 12,1 miljoner kronor

Nämnd [tkr]	2024
KS	688
MBN	97
SN	1 076
TN	577
UAN	5 254
UPN	640
VON	3 768
Summa	12 100

Föreslagna effektiviseringsåtgärder beräknas till sammanlagt 111,7 miljoner kronor (innan remissrunda 111,7 miljoner kronor) för perioden 2023–2025, varav 90,7 miljoner kronor (innan remissrunda 90,7 miljoner kronor) i permanenta kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023–2025 och 21 miljoner kronor tillfälliga kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023.

Kostnadsminskningarna/intäktsökningarna fördelas enligt följande:

- 2023 – 44,2 miljoner kronor (innan remissrunda 55,8 miljoner kronor), varav 21 miljoner kronor är tillfälligt
- 2024 – 45,8 miljoner kronor (innan remissrunda 34,2 miljoner kronor)
- 2025 – 21,7 miljoner kronor (innan remissrunda 21,7 miljoner kronor)

Med anledning av den korta tid som förslagen arbetades fram har vissa åtgärder beräknats utifrån antaganden och schabloner. I enstaka fall har ingen beräkning gjorts på grund av hög komplexitet men bedöms leda till kostnadsminskningar eller intäktsökningar på sikt.

Vissa förslag på effektiviseringsåtgärder behöver utredas vidare och anges inte med förslag till justering av budgetram. Ytterligare justering av budgetram för nämnderna kan komma att ske under 2024 när utredningarna är genomförda. Totalt är det 39,1 miljoner kronor som ligger på centrala poster som behöver fortsatt utredas. För 2023 är det 10 miljoner kronor, 2024 är det 27 miljoner kronor och för 2025 är det 2,1 miljoner kronor.

Kommundirektören får i uppdrag att utreda effektiviseringsförslagen avtalstrohet, upphandling, taxor och avgifter, extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet, samordna fastighetsskötsel och yttre skötsel samt centralisering av funktionen nämndsekreterare/registrator/arkivarie.

Kommundirektören ska återrapportera uppdragen att utreda effektiviseringsförslagen senast på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-19.

Därefter behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024–2025 i senast mars 2024.

Tabellen nedan visar summeringen av ramjusteringarna utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder, justerade utifrån inkomna remissvar från nämnderna samt kommunledningsförvaltningens bedömning. Överstrukna siffror visar ramjustering före remissrundan.

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	15 500	30 510	5 625	51 635
Finansiella poster	21 118	267	419	21 804
KS	-7 086 ~~-3 504~~	-9 538 ~~-9 032~~	2 270	-14 354 ~~-10 266~~
MBN	494 ~~524~~	788 ~~691~~	0	1 282 ~~1 215~~
SN	2 742 ~~3 687~~	4 852 ~~4 091~~	2 605	10 199 ~~10 383~~
TN	2 685 ~~8 225~~	-545 ~~-2 382~~	826	2 966 ~~6 669~~
UAN	1 570 ~~2 410~~	9 633 ~~4 595~~	0	11 203 ~~7 005~~
UPN	2 893 ~~3 143~~	3 672 ~~3 059~~	10 000	16 565 ~~16 202~~
VON	4 275 ~~4 675~~	6 175 ~~2 407~~	0	10 450 ~~7 082~~
Summa	44 191 ~~55 778~~	45 814 ~~34 206~~	21 745	111 750 ~~111 729~~

Förslag på effektiviseringsåtgärder

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2023

Momsåtersökning

Under 2022 har momsåtersökning genomförts för vissa externa hyreskostnader för åren 2019–2021. Under 2023 kommer momsåtersökning av motsvarande hyreskostnader att ske för 2022 och 2023 vilket beräknas till 6 miljoner kronor. Det resulterar i en tillfällig intäktsökning med 6 miljoner under 2023 och en minskad internhyra för VON med 3 miljoner kronor permanent. För TN innebär det en tillfällig intäktsökning med 3 miljoner kronor under 2023.

Förslaget innebär en permanent minskning av VON:s budget med 3 miljoner kronor från och med 2023 och en tillfällig minskning av TN:s budget med 3 miljoner kronor 2023.

Remissvar: Gällande momsåtersökning bedömer nämnden att 2,6 miljoner kronor bör hanteras inom vård- och omsorgsnämndens budget för 2023 (permanent budgetminskning). Tekniska nämnden budget för år 2023 bör justeras med en tillfällig justering av 0,8 miljoner kronor.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att minska beloppen för momsåtersökning till 2,6 miljoner kronor för vård- och omsorgsnämndens budgetram samt 0,8 miljoner kronor inom tekniska nämndens budgetram i besparingsförslaget beviljas.

Förslag justering av budgetram. Överstrukna siffror visar ramjustering före remissrundan.

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
VON	2 600 ~~3-000~~			2 600 ~~3-000~~
TN	800 ~~3-000~~	- 800 ~~-3-000~~		0
Summa	3 400 ~~6-000~~	- 800 ~~-3-000~~	0	2 600 ~~3-000~~

Energibesparingar

Med ett kommundemensamt uppdrag att både arbeta med energibesparande åtgärder och införande av energismarta vanor (beteendeförändringar) kan skapa förutsättningar att minska kommunens energiförbrukning. Genom att kommunens verksamheter inför energismarta vanor bidrar det till en ökning av både den ekologiska och ekonomiska hållbarheten.

I ett första steg i projektet bedöms energibesparande åtgärder minska energiförbrukningen i kommunens lokaler med motsvarande 1,0 miljoner kronor i minskade kostnader under 2023. Det finns en stor potential att kostnaderna kan minska ytterligare.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	1 000			0
Summa	1 000			0

Investeringar som ger minskad drift utifrån ny befolkningsprognos

Utifrån den nya befolkningsprognosen som arbetades fram hösten 2022, har förvaltningarna granskat sina lokalbehovsplaner om det finns investeringar som kan flyttas framåt i tiden då kommunens tillväxttakt har minskat. Analysen har medfört att en grundskola för att tas i bruk till 2025, har tagits bort från investeringsplanen. Förskolor har delvis flyttats framåt. Det finns behov av fortsatt analys för åtgärder, prioriteringar och tidplaner. För perioden 2023–2027 har projektkalkyler uppdaterats för de investeringar som ännu inte har genomförandebeslut. Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att kapitaltjänstkostnader minskar med totalt 0,7 miljoner kronor 2023. Förändringen av driftkostnader för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
UAN	-400			-400
UPN	1 100			1 100
Summa	700			700

Re-investeringar inom gata/park

Inom investeringsområdet gata/park genomförs både nyinvesteringar och re-investeringar (planerat underhåll). I investeringsbudgeten för 2023 har mellan 72–93 miljoner kronor per år planerats för re-investeringar under 2023–2025. Förslaget innebär att minska re-investeringar inom gata/park med 25 procent under perioden 2023–2025. I planen för det planerade underhållet behöver en ytterligare prioritering ske med fokus på att undvika en "underhållsskuld" efter 2025.

Förslaget innebär att investeringsbudgeten för park minskar med 9 miljoner kronor 2023, 11 miljoner kronor 2024 och 12 miljoner kronor 2025 vilket minskar tekniska nämndens driftbudget med 1,1 miljoner kronor under 2023–2025. Investeringsbudgeten för gata minskar med 7 miljoner kronor 2023, 8 miljoner kronor 2024 och 9 miljoner kronor 2025 vilket minskar tekniska nämndens driftbudget med 0,8 miljoner kronor 2023–2025. Förslaget innebär även räntekostnaderna minskar med 0,8 miljoner kronor då kommunen minskar sin upplåning.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Finansiella poster	118	267	419	804
TN (reinvest. park)	244	376	467	1 087
TN (reinvest. gata)	188	289	359	836
Summa	550	932	1 245	2 727

Köpa tjänster från kommunen

Kommunen kan inom befintlig bemanning erbjuda tjänster inom administrativt stöd till våra kommunala bolag och kommunalförbund. Det medför att kostnader och intäkter stannar inom kommunkoncernen. Förslaget baseras på det behov som bolagen har och för närvarande beräknas till 0,7 miljoner kronor vilket innebär att budgeten minskas permanent med motsvarande.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	700			700
Summa	700	0	0	700

Utdelning från bolag

Förslaget innebär en tillfällig utdelning från Enköpings kommuns moderbolag AB till kommunen under 2023. Det är viktigt att säkerställa Enköpings kommuns moderbolag AB och dotterbolagens ekonomiska ställning inte äventyras med anledning av utdelningen.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Finansiella poster	21 000			0
Summa	21 000	0	0	0

Leasingkostnader

Kommunens leasingkostnader (exkl. fordon och IT-utrustning) uppgick till 3,6 miljoner kronor 2022. Leasing är de flesta fall en kostsam finansiering av en vara eller tjänst och i många fall är det mer kostnadseffektivt att köpa varan eller tjänsten.

Remissvar:

Miljö- och byggnadsnämnden: minskade leasingkostnader, 30 tusen kronor 2023, innebär att besparingen skulle ha negativ påverkan på säkerhet och arbetsmiljö och därför borde tas bort från förslaget.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att miljö- och byggnadsnämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 30 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Tekniska nämnden: minskade leasingkostnader, 520 tusen kronor 2023, bedömer nämnden att 100 tusen kronor kan sparas under 2023 och ytterligare 50 tusen kronor under 2024. Redan under 2022 gjordes en besparing på 500 tusen kronor.

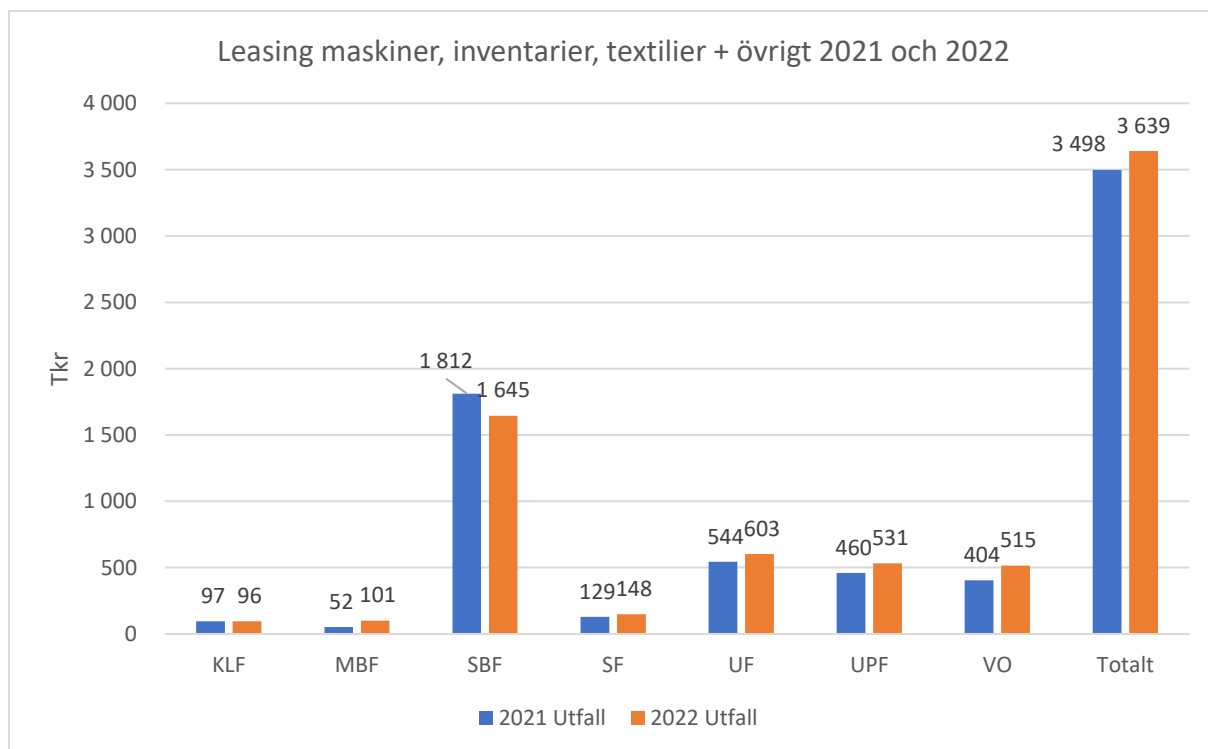
Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 520 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Upplevelsenämnden: minskade leasingkostnader, 170 tusen kronor 2023, bedömer nämnden inte är möjlig att minska. Nämnden bedömer att den föreslagna effektiviseringen istället kommer att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 170 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: minskade leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, nämnden bedömer att de föreslagna ramförändringarna av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget 2023 vad gäller leasing inte bör genomföras. Detta eftersom det står i strid med kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 där det framgår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektiviseringar 2023.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Förslaget innebär att budgeten för leasingkostnader av maskiner, inventarier och textilier (exkl. fordon och IT-utrustning) minskas permanent med 1,15 miljoner kronor eller cirka 30 procent 2023.

Nämndernas budgetramar föreslås minska baserat på utfallet av leasingkostnader från föregående år. Samtliga förvaltningar inventerar och avslutar de avtal som inte är ekonomiskt fördelaktiga för kommunen.

Förslag justering av budgetram. Överstrukna siffror visar ramjustering före remissrundan.

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	30			30
MBN	0 30			0 30
SN	45			45
TN	0 520			0 520
UAN	0 190			0 190
UPN	0 170			0 170
VON	165			165
Summa	240 1150	0	0	240 1150

Skötsel av allmän platsmark

Samhällsbyggnadsförvaltningen hanterar skötseln av kommunens allmänna platsmark till exempelvis parker genom exempelvis klippning av gräs och buskar. Kostnaden för skötsel av allmän platsmark uppgår till cirka 22,5 miljoner kronor per år. Genom att samordna arbetet bättre och minska ambitionen något kan kostnaderna minskas genom att minska på klippfrekvensen på vissa ytor samt låta bli att klippa vissa ängsytor, vilket även främjar för bin och andra insekter. Minskad ambition av skötselplanen av allmän platsmark får inte riskera kommunens varumärke. Förslaget innebär att budgeten för skötsel av allmän platsmark minskas permanent med 0,4 miljoner kronor 2023.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
TN	400			400
Summa	400	0	0	400

Inlösen överskottsfond

Kommunen har en pensionsförsäkring hos Skandia som förvaltar kapitalet. De senaste åren har det förvaltade kapitalet ökat i värde och årligen förts över till en överskottsfond. Värdet på överskottsfonden i Skandia uppgick till 11,6 miljoner kronor 2022. Genom att lösa kommunens pensionsskuld med 9,6 miljoner kronor från överskottsfonden minskar kommunens pensionskostnader med 0,8–1 miljon kronor per år de kommande 10 åren för att sedan gradvis minska fram till 2053.

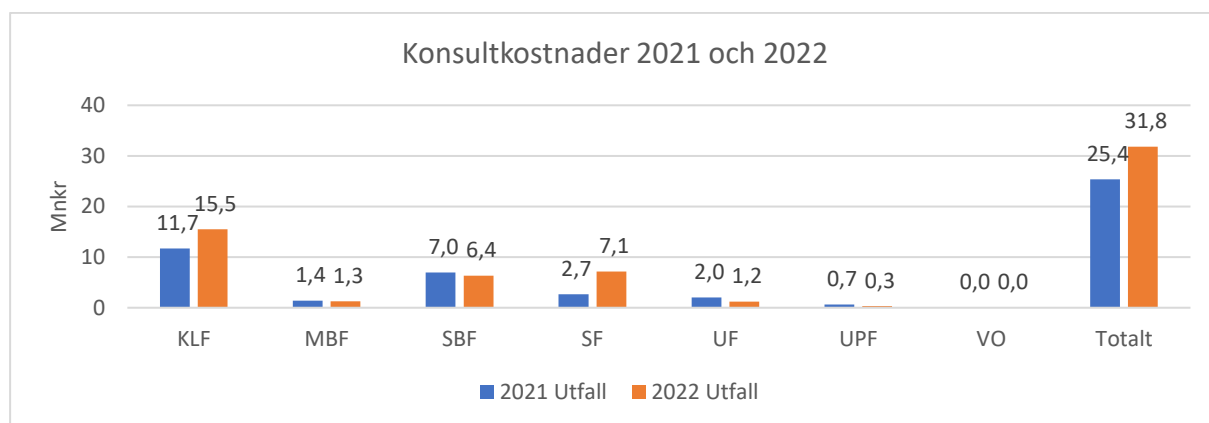
Inlösen är genomförd under december 2022 med permanent effekt från 2023. Förslaget innebär att budgeten för pensionskostnader minskas permanent med 1,0 miljoner kronor 2023.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	1 000			1 000
Summa	1 000			1 000

Konsultkostnader

Kostnader för konsulter inom administration, utredning och projektledning (exkl. VA och investeringsprojekt) uppgick till 31,8 miljoner kronor 2022 vilket är en ökning med 25 procent jämfört med 2021. Samtidigt har lönekostnaden för personal ökat med 6 procent mellan 2022 och 2021, varav 4 procentenheter beror på ökat antal anställda. Ökningen mellan 2021 och 2022 för kommunledningsförvaltningen och socialförvaltningen beror på flera vakanser som ersatts med konsulter.

Förslaget innebär att budgeten för konsultkostnader minskas permanent med 12 miljoner kronor (40 procent) under perioden 2023–2024, varav 9 miljoner kronor 2023 och ytterligare 3 miljoner kronor 2024. Vid beräkning av ramjusteringar har konsultkostnader som ersatt vakanser inte inkluderats. Det samma gäller konsultkostnader som finansieras med avgiftsintäkter. Nämndernas budgetramar föreslås minska baserat på utfallet av konsultkostnader från föregående år.

Remissvar:

Kommunledningsförvaltningen: Effektiviseringsåtgärderna gällande konsultkostnader bedömer kommunledningsförvaltningen ha möjlighet att minska kostnaderna med 0,9 miljoner kronor 2023 och 0,3 miljoner kronor 2024 då cirka 90 procent av alla konsultkostnader är riktade uppdrag från politiken. Exempel på riktade uppdrag under 2022 och 2023 är översyn av samhällsbyggnadsprocessen, energieffektivisering och utredning av deponier. Dessa kostnader har inte varit budgeterade utan hanterats inom budgetramen till följd av lägre personalkostnader (vakanser).

I det ursprungliga förslaget om konsultkostnader föreslogs att kommunstyrelsens konsultkostnader skulle minskas med 4,482 miljoner kronor 2023 och 1,494 miljoner kronor 2024.

Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att konsultkostnaderna för kommunstyrelsen minskas med 0,9 miljoner kronor 2023 och med 0,3 miljoner kronor 2024.

Tekniska nämnden: minskade konsultkostnader, 2,82 miljoner kronor 2023 och 0,94 miljoner kronor 2024, denna besparing är väldigt utmanande för nämnden. För att se över möjligheterna att minska kostnaderna har förvaltningen sett över konsultbehov och även interna personalkostnaderna, men ser inte att det är möjligt att minska budgeten. Om besparingen genomförs, trots att förvaltningen inte klarar denna besparing, är det viktigt att det tas i beaktande att av de 2,82 miljoner kronorna skall endast 2,079 miljoner kronor hanteras via Tekniska nämndens driftram. Övrigt skall justeras från andra nämnder kopplat till internhyresmodellen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 2,82 miljoner kronor 2023 och 0,94 miljoner kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Socialnämnden: minskade konsultkostnader, 945 tusen kronor 2023 och 315 tusen kronor 2024, nämnden anser inte att den föreslagna budgetjusteringen avseende konsultkostnader för 2023 och 2024 motsvarande 1 260 tusen kronor är rimlig med anledning av att konsultkostnader för att ersätta vakanser inte skulle inkluderas. Samtliga konsultkostnader för socialförvaltningen under 2022 avsåg ersättningar för vakanser.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att socialnämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 945 tusen kronor 2023 och 315 tusen kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Upplevelsenämnden: minskade konsultkostnader, 80 tusen kronor 2023 och 27 tusen kronor 2024, bedömer nämnden inte är möjligt att minska. Merparten av de konsultkostnader nämnden har avser specialistkompetenser som inte går att minska och där konsekvensen vid besparing blir att exempelvis kulturvärden kan gå förlorade. Upplevelseförvaltningen bedömer att den föreslagna effektiviseringen istället kommer att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 80 tusen kronor 2023 och 27 tusen kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: minskade konsultkostnader, 650 tusen kronor 2023 och 216 tusen kronor 2024, samt minskade leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, nämnden bedömer att de föreslagna ramförändringarna av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget 2023 vad gäller leasing och konsulttimmar inte bör genomföras. Detta eftersom det står i strid med kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 där det framgår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektiviseringar 2023.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 650 tusen kronor 2023 och 216 tusen kronor 2024, samt leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Förslag justering av budgetram. Överstrukna siffror visar ramjustering före remiss-rundan.

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	900 4-482	300 1-494		1 200 5-976
MBN	0	0		0
SN	0 945	0 315		0 1-260
TN	0 2-820	0 940		0 3-758
UAN	0 650	0 216		0 867
UPN	0 80	0 27		0 107
VON	23	8		31
Summa	923 9-000	308 3-000	0	1 231 12-000

Statsbidrag

Kommunen beviljas årligen cirka 140 miljoner kronor i riktade statsbidrag och är öronmärkta för ett visst ändamål. De flesta av dessa betalas ej ut med automatik utan måste sökas. Ansöknings- och uppföljningsförfarandet kan vara omfattande vilket kräver resurser inom de olika verksamheterna i kommunen. För att öka de riktade statsbidragen till kommunen årligen utökas 50 procent av en tjänst för att täcka hela kommunens verksamheter och även omfatta bidrag från andra organisationer exempelvis EU.

Förslaget innebär att utöka 50 procent av en tjänst för att söka och följa upp bidrag för samtliga verksamheter i kommunen. Den utökade tjänsten beräknas schablonmässigt öka riktade bidrag till kommunen med 10,5 miljoner kronor under 2023–2025. Tjänsten placeras på kommunstyrelsen.

Förslag justering av budgetram

Nämnd	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	3 500	3 500	3 500	10 500
KS	-350			-350
Summa	3 150	3 500	3 500	10 150

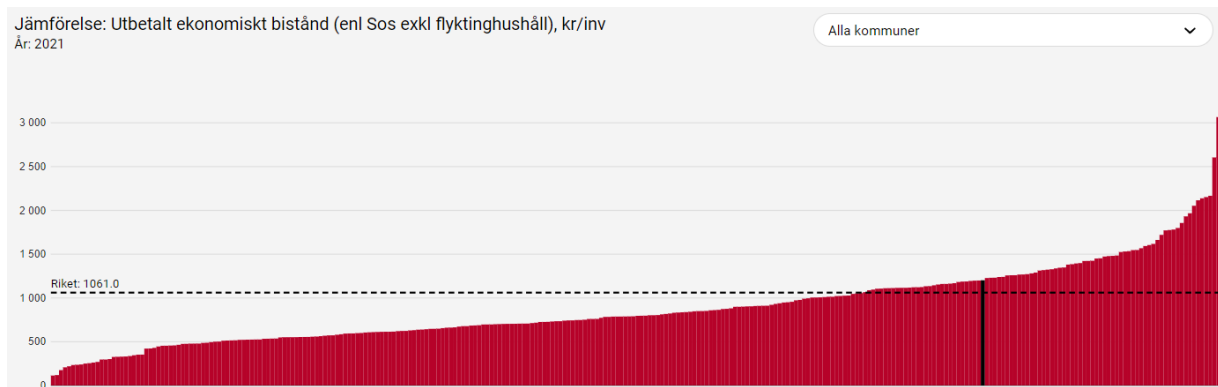
Ekonomiskt bistånd

Enköpings kommun har en hög snittkostnad avseende belopp för hushåll som söker och får försörjningsstöd. Socialförvaltningen har konstaterat att Enköping har större hushåll än våra kommuner i närområdet vilket till del kan förklara skillnader. Enköpings kommun har exempelvis en större andel barn som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd i jämförelse med Uppsala län men även i jämförelse med riket. Kommunen har även en större andel biståndsmottagare i åldern 0–17 år i jämförelse med Uppsala län och även i jämförelse med övriga riket.

Socialförvaltningen ska gå igenom gällande riktlinjer för att se om och i så fall vad som skiljer sig åt från andra kommuner och om det finns skäl att föreslå ändringar till socialnämnden.

Diagrammet nedan visar kostnaden för 2021 (kr/invånare) för alla kommuner i Sverige. Det svarta vertikala strecket i diagrammet visar Enköpings kommuns kostnad (källa: Kolada).

Normen för ekonomiskt bistånd fastställs årligen efter beslut av riksdagen vilket betyder att den enskilde kommunen själv inte kan påverka normens storlek. Utöver normen finns vägledning genom handbok från socialstyrelsen som grundligt beskriver lagstöd i beslutsfattandet samt ger stöd i den praktiska handläggningen. Nästan alla kommuner har beslutade riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Dessa beskriver vad den sökande har rätt till samt vilka krav som ska ställas på den bidragssökande. Ett exempel på variation mellan kommuners riktlinjer är godkända hyresbelopp som varierar över landet.

Kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd har sedan mitten av 2022 minskat i Enköpings kommun. Den minskade kostnaden beror i första hand på att antalet utbetalningshushåll har blivit färre under andra halvåret 2022 och denna nedgång har även fortsatt under början av 2023. Bakgrunden till att färre idag uppbär försörjningsstöd är att fler blivit självförsörjande vilket i sin tur beror på flera faktorer bl.a. en god samverkan mellan socialförvaltningen, arbetsmarknadsenheterna och arbetsförmedlingen, en förstärkt bemanning som medför ökad möjlighet till kontroll men också ökad kvalitet i stödet till den enskilde för att uppnå självförsörjning. Det är också färre hushåll som söker försörjningsstöd idag jämfört med åren 2020–2022

Socialnämndens bedömning, i enlighet med nämndens remissvar, är att en justering av budgetramen för 2023–2025 är motiverad utifrån genomförda förändringar av bemanning och arbetsätt vilket leder till kortare perioder som hushållen har behov av ekonomiskt bistånd samt färre felaktiga utbetalningar. Detta i sin tur påverkar snittkostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare. Även antalet utbetalningshushåll har minskat med anledning av ovanstående förändringar. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd påverkas dock till väldigt stor del av konjunkturläget och arbetslöshet. Därför är det svårt att bedöma hur stor effekt detta kommer ha på snittkostnaden för ekonomiskt bistånd men ambitionen är att Enköpings kommun skall närma sig rikssnittet för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare.

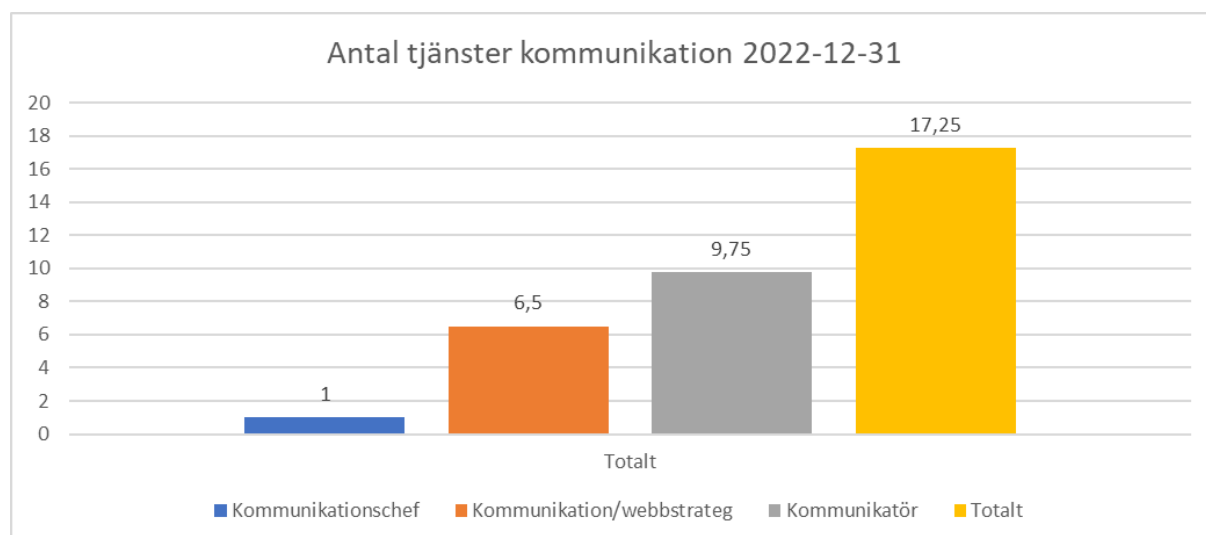
Förslaget innebär en gradvis minskning av budgeten för ekonomiskt bistånd med 6,5 miljoner kronor permanent under 2023–2025. Budgeten för ekonomiskt bistånd minskas med cirka 3 procent under 2023, cirka 4 procent under 2024 och cirka 5 procent under 2025, med ambitionen att nå samma nivå som riksnittet år 2025.

Förslag till justering av budgettram

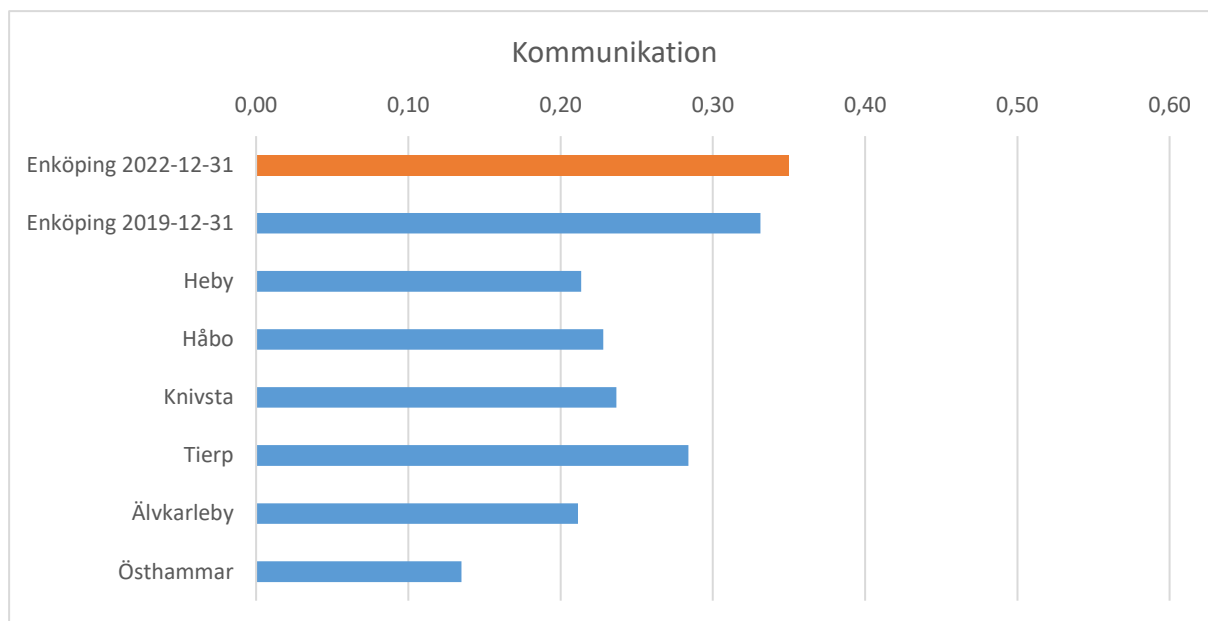
Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
SN	1 628	2 279	2 605	6 512
Summa	1 628	2 279	2 605	6 512

Centralisering av kommunikationsfunktionen

Kommunikationsfunktionen i kommunen består av 17,25 tjänster varav 1 chefer, 6,5 kommunikation/webbstrateger och 9,75 kommunikatörer. I antalet tjänster ingår även vakanta tjänster.

Vid jämförelse med kommuner i Uppsala län från årsskiftet 2019/2020 framgår att Enköpings kommun har flest tjänster per invånare inom kommunikation. Vid årsskiftet 2022/2023 har antalet tjänster i förhållande till antalet invånare ökat i Enköpings kommun. Sedan årsskiftet 2019/2020 har antalet tjänster inom kommunikation ökat med 2,25 tjänster.

I nuvarande organisation är kommunikationsfunktionen i kommunen placerad på kommunledningsförvaltningen förutom tre förvaltningar. En centraliserad kommunikationsfunktion kan fullt ut nyttja de resurser och den spetskompetens som finns på ett effektivare sätt. Det skulle bli en förbättring av prioriteringar och samsyn kring de relevanta kommunikationsinsatser som behöver prioriteras. Vidare skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning på kommunikationsfrågorna och högre och jämnare kvalitet på det som produceras. Produktionen blir också mindre sårbar om fler jobbar tillsammans och kan avlasta varandra. Den kommunikativa kompetensen inom den kommunala organisationen skulle också öka. Utöver att effektivisera interna processer skulle en centraliserad organisation även kunna erbjuda karriärvägar för juniora kommunikatörer vilket saknas idag.

Det nya arbetssättet bedöms leda till att kommunikationsavdelningen kan minska med en eller två tjänster under en treårsperiod i samband med avslut av projektanställning eller egen uppsägning. Förutsättning för minskningen är att inga större utökningar sker i kommunikationsavdelningens uppdrag.

Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till KS för perioden augusti-dec 2023 och helår från 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon, friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar. I förslaget beräknas schablonmässigt 1 färre tjänst 2024 och 1 färre tjänst 2025.

Remissvar:

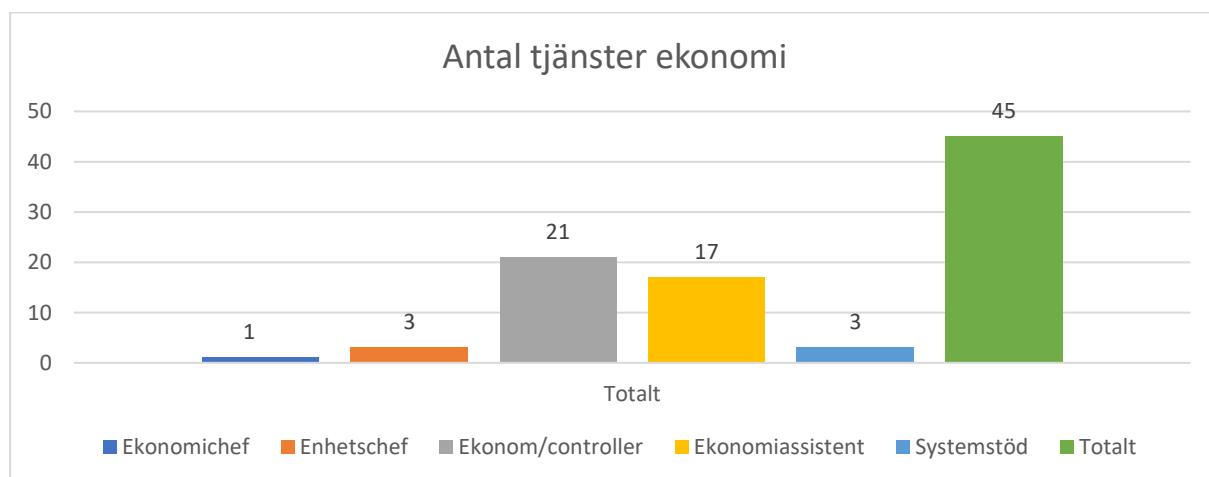
Upplevelsenämnden anser att centraliseringen av ekonomer, ekonomiassistenter, lokalsamordnare och kommunikatör inte ska genomföras.

Förslag justering av budgetram

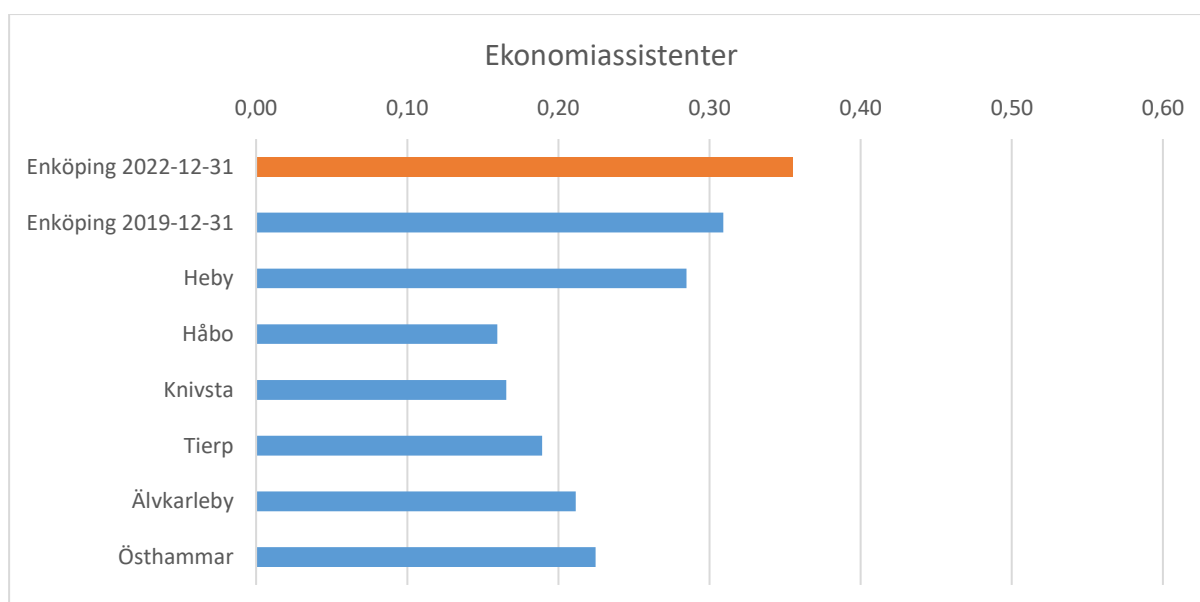
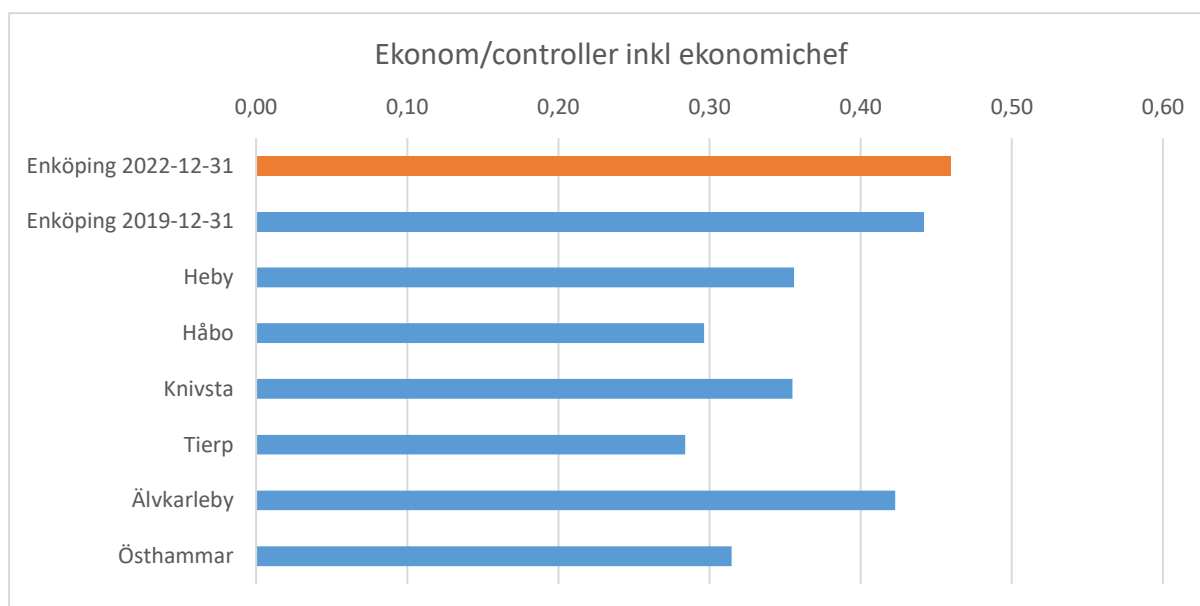
Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	- 1 976	-2 766 + 700	700	- 3 342
MBN	134	187		321
SN	138	193		331
TN	339	474		813
UAN	644	903		1 547
UPN	350	490		840
VON	371	519		890
Summa	0	700	700	1 400

Centralisering av ekonomifunktionen

Ekonomifunktionen i kommunen består av 45 tjänster varav 4 chefer, 21 ekonomer/controller, 17 ekonomiassistenter och 3 tjänster inom systemstöd. I antalet tjänster ingår även vakanta tjänster.

Vid jämförelse med kommuner i Uppsala län från årsskiftet 2019/2020 framgår att Enköpings kommun har flest tjänster per invånare inom både ekonomer/controller och ekonomiassistenter. Vid årsskiftet 2022/2023 har antalet tjänster i förhållande till antalet invånare ökat i Enköpings kommun. Sedan årsskiftet 2019/2020 har antalet ekonomer/controller ökat med 2 tjänster och antalet ekonomiassistenter ökat med 3 tjänster.

Syftet med att centralisera ekonomer/controller och ekonomiassistenter till ekonomiavdelningen på KLF är att skapa förutsättningar för bättre ekonomisk styrning och effektiva ekonomiprocesser med gemensam kraft. Ett gemensamt arbetssätt och en minskad sårbarhet skapar möjligheter till en tydligare styrning och ökad analysförmåga. Det skapar även en större möjlighet till kompetens- och karriärsutveckling inom ekonomifunktionen. Det nya arbetssättet bedöms leda till att ekonomifunktion kan minska med 3 tjänster under en treårsperiod genom pensionsavgång eller egen uppsägning.

Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till kommunstyrelsen för perioden augusti-dec 2023 och helår från 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon,

friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar. I förslaget beräknas schablonmässigt 1 färre tjänst 2024 och 2 färre tjänster 2025.

Remissvar:

Upplevelsenämnden: gällande centralisering av ekonomifunktionen bedömer nämnden att föreslagen ramflytt ska minska med 0,15 miljoner kronor då den faktiska lönekostnaden är lägre. Nämnden föreslår att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Upplevelsenämnden anser att centraliseringen av ekonomer, ekonomiassistenter, lokalsamordnare och kommunikatör inte ska genomföras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att minska ramflytt med 0,15 miljoner kronor gällande centralisering av ekonomifunktion, från besparingsförslaget ej beviljas.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	-5 890	-8 245 + 785	1 570	-11 780
MBN	360	504		864
SN	931	1 304		2 235
TN	714	1 000		1 714
UAN	1 326	1 855		3 181
UPN	1 443	2 021		3 464
VON	1 116	1 561		2 677
Summa	0	785	1 570	2 355

Systemstöd inom ekonomi/verksamhetsstyrning

Kommunen är i behov av ett kommunövergripande systemstöd inom ekonomi- och verksamhetsstyrning för att utveckla en analyskultur. Ett analysverktyg ger förutsättningarna för chefer och controllers att göra mer kvalificerade analyser inom sina verksamheter, både ur ett kvalitetsperspektiv och ekonomiskt perspektiv.

Förslaget innebär en permanent ökning av budgeten för kommunstyrelsen med totalt 1,5 miljoner kronor, fördelat på 0,5 miljoner kronor 2023 och 1 miljon kronor 2024.

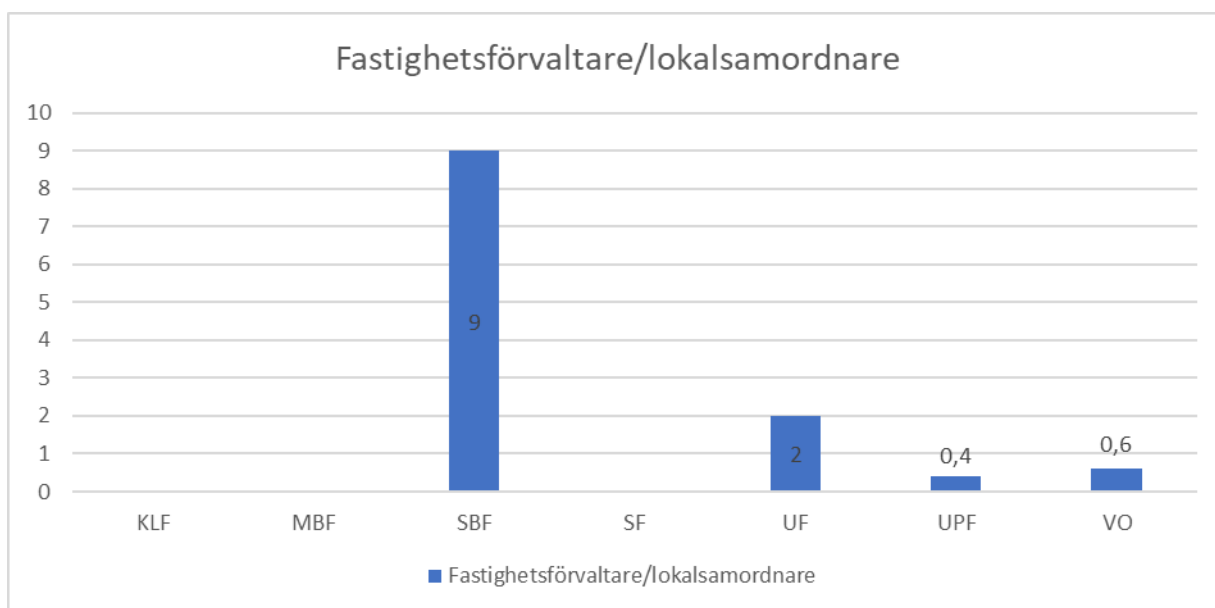
Justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	-500	-1 000		-1 500
Summa	-500	-1 000	0	-1 500

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2024

Centralisering av lokalsamordnare

Idag har de större förvaltningarna lokalsamordnare i sina organisationer medan de mindre förvaltningarna saknar denna funktion. Genom att centralisera alla lokalsamordnare till samhällsbyggnadsförvaltningen skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning gällande lokalbehovet inom kommunens verksamheter, kvalitetshöjande effekt samt minskad sårbarhet. Centraliseringen innebär att budgetram motsvarande 3 tjänster kommer flyttas över till samhällsbyggnadsförvaltningen från och med 1 januari 2024.

Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till tekniska nämnden för perioden jan-dec 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon, friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar.

Remissvar:

Upplevelsenämnden: gällande centralisering av lokalsamordnare bedömer nämnden att 40 procent lokalsamordnare ska ramjusteras och inte 60 procent lokalsamordnare. Nämndens bedömning är att de faktiska lönekostnaderna för 40 procent lokalsamordnare ska utgöra föreslagen ramflytt. Det innebär att ramflytten ska minska med 0,15 miljoner kronor då den faktiska lönekostnaden motsvarande 40 procent tjänst är lägre. Upplevelsenämnden föreslår att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Upplevelsenämnden anser att centraliseringen av ekonomer, ekonomiassistenter, lokalsamordnare och kommunikatör inte ska genomföras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att minska ramflytt med 0,15 miljoner kronor gällande centralisering av lokalsamordnare, från besparingsförslaget ej beviljas.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
TN		-2 461		-2 461
UAN		1 621		1 621
UPN		521		521
VON		319		319
Summa		0		0

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2025**Jämna ut investeringar mellan åren**

Kommunen har fortfarande en hög investeringsnivå i den långsiktiga investeringsplanen. När investeringsprojekten avslutas påverkas driftsbudgeten i form av ökade driftskostnader. Ett sätt att utjämna påverkan på driftsbudgeten är att sprida ut investeringars slutförande över olika år. Det medför också en jämnare fördelning av investeringsutgifter mellan åren vilket gynnar den finansiella riskspridningen när upplåning kan ske vid flera olika tidpunkter.

Om investeringar flyttas fram i tiden medför det att driftskostnaden beräknas minska med 10 miljoner kronor 2025 och att budgeten minskas med motsvarande.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
UPN			10 000	10 000
Summa	0	0	10 000	10 000

Förslag på effektiviseringsåtgärder som behöver utredas

Kommundirektören får i uppdrag att utreda effektiviseringsförslagen avtalstrohet, upphandling, taxor och avgifter, extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet, samordna fastighetskötsel och yttre skötsel samt centralisering av funktionen nämndsekreterare/registrator/arkivarie.

Kommundirektören ska återrapportera uppdragen att utreda effektiviserings-förslagen senast på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-19.

Därefter behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024–2025 i senast mars 2024.

Avtalstrohet

Kommunen gör årligen inköp av produkter och tjänster motsvarande totalt cirka 1 100 miljoner kronor. Kommunen håller på att implementera ett sk spend-verktyg som kopplar samman alla fakturarader med kommunens avtal. Verktyget kan då visa vilka inköp som sker i eller utanför avtal. För närvarande är spend-verktyget inte fullt implementerat men utifrån antagandet att inköp motsvarande 200 miljoner kronor sker årligen utanför avtal kan kostnaderna minska med 20 miljoner kronor (10 procent). Antagandet baseras på att inköp som sker med avtal har konkurrensutsatts och därmed lägre priser.

Kommundirektören ger samtliga förvaltningar i uppdrag att under 2023 utreda vilka verksamheter som behöver öka avtalstroheten. Förslagen ska minska kostnaderna för köp av externa varor och tjänster med minst 10 miljoner kronor per år för 2023 och 2024.

När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	10 000	10 000		20 000
Summa	10 000	10 000		20 000

Upphandling

Kommunen gör 100-tals direktupphandlingar varje år och genomförs av respektive förvaltning med stöd av inköpsavdelningen på kommunledningsförvaltningen. Regelverket kring upphandlingar är komplex och kräver en viss kompetens. För att öka avtalstroheten i kommunen och därmed minska kostnaderna för inköp föreslås att inköpsavdelningen på kommunledningsförvaltningen tar en större roll i kommunens direktupphandlingar.

Kommundirektören ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att under 2023 utreda möjligheterna att inköpsavdelningen tar en större roll i kommunens direktupphandlingar.

När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024.

Justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster		785		785
Totalt		785		785

Taxor och avgifter

Kommunen har intäkter från taxor och avgifter motsvarande cirka 132 miljoner kronor varje år. Genom att höja taxor och avgifter (ej lagstyrda) med i genomsnitt 4,5 procent utöver eventuell ordinarie uppräkningsberäkning beräknas intäkterna öka med 5,9 miljoner kronor under 2024. En höjning av taxor och avgifter ska i möjligaste mån inte slå mot den enskilde.

Kommundirektören ger samtliga förvaltningar i uppdrag att under 2023 utreda vilka taxor och avgifter som kan höjas utöver eventuell ordinarie uppräkningsberäkning (jämföra med andra kommuner i närområdet och privata aktörer) samt förslag på nya taxor och avgifter där kommunen inte debiterar exempelvis inom markexploatering. Förslagen ska öka intäkterna med minst 5,9 miljoner kronor för 2024.

När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster		5 900		0
Summa		5 900	0	0

Extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet

Nettokostnaden för att driva restaurangen uppgår till 3 miljoner kronor (2,9 miljoner kronor i intäkter och 5,9 miljoner kronor i kostnader). Nettokostnaden för att driva relaxen uppgår till 3,1 miljoner kronor (0,8 miljoner kronor i intäkter och 3,9 miljoner kronor i kostnader). Nettokostnaden för att driva gymmet uppgår till 2,1 miljoner kronor (1,9 miljoner kronor i intäkter och 4,0 miljoner kronor i kostnader). Totalt uppgår nettokostnaden för att driva dessa verksamheter till 8,2 miljoner kronor.

Kommundirektören ger upplevelseförvaltningen i uppdrag att under 2023 utreda möjligheterna att låta externa aktörer driva restaurang, relax och gym för att minska kostnaderna med 8,2 miljoner kronor.

När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster		8 200		8 200
Summa		8 200		8 200

Samordna fastighetsskötsel och yttre skötsel

För närvarande bedrivs fastighetsskötsel och yttre skötsel av samhällsbyggnadsförvaltningen, upplevelseförvaltningen och AB Enköpings hyresbostäder. Totalt uppgår kostnaderna för skötseln till cirka 42,5 miljoner kronor per år. Kostnaderna består exempelvis av inre fastighetsskötsel såsom felanmälningar, ronderingar, enklare underhåll som fastighetsskötare kan utföra, rensning av hängrännor mm. Yttre skötsel innefattar exempelvis gräsklippning, städning av yttre miljö, snöröjning, besiktning av lekutrustning mm. Genom att samordna skötseln mellan förvaltningarna och bolaget beräknas schablonmässigt kostnaderna minska med 4,25 miljoner kronor (10 procent) under perioden 2024–2025.

Kommundirektören ger samhällsbyggnadsförvaltningen och upplevelseförvaltningen i uppdrag att tillsammans med AB Enköpings hyresbostäder utreda under 2023 hur fastighetsskötsel och yttre skötsel kan samordnas för att minska kostnaderna med minst 4,25 miljoner kronor under 2024 och 2025.

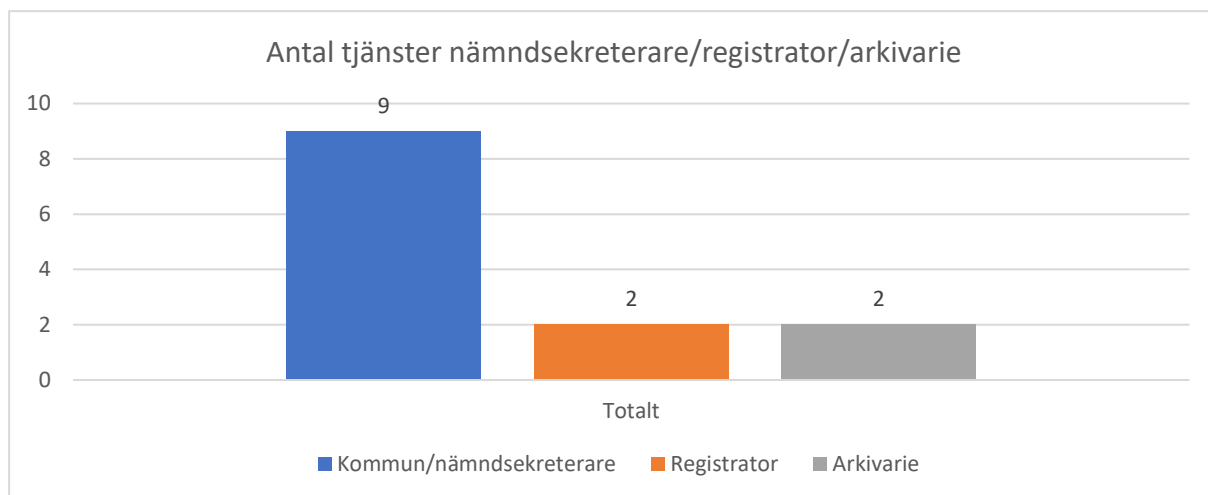
När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024 och 2025.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster		2 125	2 125	4 250
Summa		2 125	2 125	4 250

Centralisering av funktionen nämndsekreterare/registratorer/arkivarie

Funktionen för nämndsekreterare/registrator/arkivarie i kommunen består av 13 tjänster varav 9 kommun- och nämndsekreterare, 2 registratorer och 2 arkivarier. I antalet tjänster ingår även vakanta tjänster.

Kommunledningsförvaltningen har 2 kommunssekreterare, 1 registrator och 2 arkivarier. Samhällsbyggnadsförvaltningen har 2 nämndsekreterare och 1 registrator. Resterande förvaltningar har 1 nämndsekreterare.

Kommundirektören ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att under 2024 utreda möjligheterna att centralisera nämndsekreterare och registratorer till kommunledningsförvaltningen under 2025.

När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2025.

Förslag på ändrad investeringsplan 2023–2027

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i följande uppdrag:

Bedöm hur nya befolkningsprognoser påverkar investeringsbehovet

Den senaste befolkningsstatistiken för Enköpings kommun visar att ökningstakten mattats av betydligt, främst under den andra halvan av 2022. Om prognosen för befolkningsökningen behöver skrivas ned påverkas kommunens investeringsbehov.

Uppdrag:

Se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten. Se också över hur förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget.

Utifrån den nya befolkningsprognosen som gjordes hösten 2022, har förvaltningarna granskat sina lokalbehovsplaner för att se om det finns investeringar som kan flyttas framåt i tiden då kommunens beräknade demografiska tillväxttakt har minskat. Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna för kapitaltjänstkostnader minskar totalt med 0,7 miljoner kronor 2023. Kostnadsminskningen finns medtagen i de föreslagna effektiviseringsåtgärderna. Förändringen av kapitaltjänstkostnaderna för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026.

Analys har utifrån den nya befolkningsprognosen har för perioden 2023–2027 resulterat i att en grundskola med plan att tas i bruk 2025, har tagits bort från investeringsplanen (noll i investeringsutgiftsbudget) och förskolor har delvis flyttats fram i tiden.

Utgiftsökning av 2023 års skattefinansierade investeringar har skett med objekten: ledningsplats och inköp av byggnader för camping i Bredsand. Därutöver har projektkalkyler för planåren 2024–2027 uppdaterats för de investeringar som inte har ett genomförandebeslut från kommunstyrelsen.

Budgeten för skattefinansierade investeringar föreslås revideras för 2023 till 538,5 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 3 109,3 miljoner kronor. Budgeten för taxefinansierade investering är oförändrad för 2023 och för perioden 2023–2027. Sammanställning enligt nedan:

Investeringar, budget 2023 och plan 2024–2027 [mnkr]								
Investeringsplan		Budget 2023 KF beslut 22-12-12	Nytt förslag budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Summa 2023– 2027
Skattefinansierad verksamhet								
Kommunstyrelse								
Inventarier, system m m inkl IT	SP*)	10,6	15,3	8,7	17,4	7,0	7,0	55,4
Miljö- och byggnadsnämnd								
Inventarier, system m m	SP*)	1,2	1,2	0,0	0,5	1,2	0,0	2,9
Socialnämnd								
Inventarier, system m m	SP*)	0,30	0,30	0,2	0,2	0,2	0,0	0,9
Teknisk nämnd								
Fastigheter KS		0,0	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4
Fastigheter KS, räddningstjänst		0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0
Fastigheter TN		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,0
Fastigheter UAN		305,9	305,0	445,1	426,4	308,3	273,0	1 757,7
Fastigheter UPN		31,6	32,8	132,4	142,9	75,4	11,0	394,5
Fastigheter VON		2,5	13,8	11,8	1,0	1,0	1,0	28,6
Planerat underhåll	SP*)	75,0	80,0	55,3	57,5	49,7	43,7	286,2
Summa fastigheter		415,2	438,2	649,8	628,0	434,5	328,9	2 479,5
Gata/park	SP*)	72,4	50,4	71,9	72,1	88,5	93,0	375,9
Vattenförvaltning	SP*)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5
Inventarier, system mm	SP*)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,0
Summa teknisk nämnd		488,1	489,1	722,2	700,6	523,5	422,4	2 857,9
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd								
Inventarier, system m m	SP*)	7,0	5,0	30,0	5,0	48,0	6,0	94,0
Upplevelsenämnd								
Inventarier, system m m/ markanläggning	SP*)	11,7	23,0	8,8	13,1	23,8	8,6	77,3
Vård- och omsorgsnämnd								
Inventarier, system m m	SP*)	4,6	4,6	4,0	4,0	4,0	4,3	20,9
Summa skattefinansierad verksamhet		523,5	538,5	773,9	740,8	607,7	448,3	3 109,3

Investeringsplan		Budget 2023 KF beslut 22-12-12	Nytt förslag budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Summa 2023– 2027
Taxefinansierad verksamhet								
Teknisk nämnd								
Vatten- och avloppsverksamhet (VA)	SP**)	240,3	281,8	363,8	472,4	458,1	439,4	2 015,4
Exploatering VA/ omvandlingsområden	SP**)	81,0	54,8	47,0	50,0	73,7	61,5	287,0
Summa taxefinansierad verksamhet		321,3	336,6	410,8	522,4	531,8	500,9	2 302,5
Summa skatte- och taxefinansierad verksamhet		844,9	875,2	1 184,7	1 263,2	1 139,5	949,2	5 411,8
Kommunala bolag								
EHB, Enköpings hyresbostäder AB	****)	231,0	178,0	248,0	204,0	213,0	136,0	979,0
ENA Energi AB	****)	35,0	49,8	21,4	17,5	9,0	81,0	178,7
Summa bolag		266,0	227,8	269,4	221,5	222,0	217,0	1 157,7
Totalt kommunkoncern		1 110,9	1 103,0	1 454,1	1 484,7	1 361,5	1 166,2	6 569,5

SP*)= samlingspost

SP**)=samlingspost delvis

****)=indikativ investeringsprognos